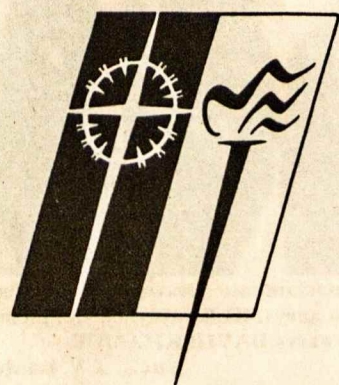

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (2101) 1990 GEGUŽĖ-MAY 29

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Kai du stos...

Jau prabėgo keturiasdešimt penkeri metai nuo tu netikrumo pilnų dienų, kai kraustėmės iš vietos į vietą sugriautuose Vokietijos miestuose ar šalia jų, globojami karą laimėjusių vakariečių, susidūrusių su nelengvomis benamių problemomis. Patys išeiviai betgi organizavosi nuostabiai greitai — steigėsi plačios apimties mokslo židiniai, organizacijos, kiek sąlygos leido, vystėsi gyvas kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas. Išeivių stovyklos tapo savotiškai ryškiais nepriklausomos Lietuvos atspindžiais.

ŠITOSE gerai organizuotose, tautine prasme stipriose, salelėse įdomiai mirguliuojančius šviesulius su kiekvienu praleistu mėnesiu, su slenkančiais metais vis tirščiau dengė netikrumo ir nežinomų ateities debesys. Visi žinojo, kad toksai gyvenimas yra laikinas. Ir kai tik atsirado emigracinės pasiūlos, ėmė greitai keistis įprastos buities tvarka. Persikelti į užjūrą, ypač į JAV, tapo kone visų svajonė. Nedaug buvo tokių, kurie, nors ir galėdami išvykti, pasisakė už pasilikimą Vokietijoje ir joje bandė įsikurti. Šiandien žvelgiant ton praeitin, reikia pripažinti, kad toji pasilikusiųjų saujelė, emigracijos įkarščiui praėjus ir masėms išplaukus į naujuosius kraštus — sudarė Europos lietuvių gyvybinį branduolį su Vasario 16-tosios gimnazija, eile iškilų intelektualų, su glaudžia, mažiau materializmo paveikta, lietuviškąja visuomene, kurios padėti ir uždavinius vietiniai gyventojai pakankamai gerai suprato ir vertino. Kas šiuo metu seka Vakarų Vokietijos spaudą ar skaito iš jos pranešimus mūsų laikraščiuose, nesunkiai pastebi nuolatinį rūpestį Lietuvos ateitimi, teisingai įžvelgia ir komentuoja nepriklausomybės įgyvendinimo ėjimus ir kliūtis, daugiau atsiriboja nuo mąstymo, dabar dažnai persunkto versliniais apskaičiavimais. Nesunku jausti ir europietiškoji pulsą, kuriame jungtys tarp visų šalių ir tautų aiškesnės, negu jų pačių su kitais kontinentais.

NORS per keturis dešimtmečius tapome Amerikos ir kitų užjūrinų kraštų augintiniais, vis dėlto nereikėtų pamiršti išeiviškosios veiklos loppio, pastoviai ir kantriai supamo Vokietijos Lietuvių Bendruomenės be didelių išteklių ir fondų. O juk kaip visur, taip ir ten atsiranda svarbių projektų, kuriems įgyvendinti reikia lėšų. Jų, deja, trūksta net ir platesnei informacijai apie Lietuvą vokiečių kalba leisti. Ryšium, su įvykiais Lietuvoje informacijos paklausa yra žymiai padidėjusi, ir labai sunku verstis tiems, kurie įsipareigoję tos srities dirvonus vagoti. Paklausai didėjant, nebeužtenka periodikos skilčių. Nekalbant jau apie plačiuosius mūsų byla besidominčius visuomenės sluoksnius, leidinių prašo mokslo įstaigos, kultūriniai centrai, politinio gyvenimo veikėjai. Gaunamomis iš ten žiniomis, šiuo metu būtina reikėtų vokiečių kalba išleisti J. Daumanto partizanus, J. Urbšio atsiminimus, kai kurias istorines apybraižas, kai ką iš sibirinės tremties. Nėra abejonės, kad sujungta Vokietija tolydžio taps vakarietišku centru, turėsiančiu pirmąją pasaulio įtakos Europos numatomo persitvarkymo sprendimuose. Todėl gal jau ir netolimoje ateityje viena ar kitaip teks ir mums santykiuoti su buvusiu vakarų kaimynu, kurio pokarinė karta per mažai žino apie "Litauen". Vokietijoje gyvenančių lietuvių dabartinės pastangos plačiau ir giliau informuoti apie Lietuvą turėtų būti suprantamos kaip svarbi sritis mūsų bendrinės veiklos sudėtyje. Gal vertėtų pagalvoti mūsų senolių išmintimi: vienas žodis — ne šneka, vienas vyrras — ne talka; kai du stos — visados daugiau padarys. Č.S.

Konstitucinė Kanados krizė

Kanados ministerio pirmninko ir provincijų premjerų 1987 m. pavasarį pasirašytos Meech Lake sutarties nesklaidumas buvo tikėtasi išspręsti iki jos galutinio visų parlamentų patvirtinimo ar atmetimo š. m. birželio 23 d. Ministras pirm. B. Mulroney gyveno viltimi, kad trijų premjerų — Niufaundlandijos C. Wellso, New Brunswicko F. McKennos ir Manitobos G. Filmono opoziciją bus galima pašalinti dar vienoje vyriausybės vadų konferencijoje.

Galimus Meech Lake sutarties pakeitimus arba papildymus aptarė Kanados parlamento visų partijų komitetas, vadovaujamas Kvebeko konservatoriaus J. Charesto. Kanados ministras pirm. B. Mulroney netgi pasiuntė senatorių L. Murray, federacinių provincinių ryšių ministrą, pas provincijų premjerus. Buvo laukiama jų pritarimo pasukutinei konferencijai prieš lemtingą birželio 23 d. datą. Kvebeko premjeras R. Bourassa, atkakliai ginantis Meech Lake nutarimus, neatsisakė tokios konferencijos. Atrodė,

kad bus pasiektas kompromisas, leidžiantis visų provincijų parlamentams patvirtinti Meech Lake sutartį. Kvebeką jungiančią Kanados konstituciją, ir išsaugoti kanadiečių vienybę.

Telegrama iš Paryžiaus

Ministerio pirm. B. Mulronio planus sujaukė jo bičiulis Lucienas Bouchardo, gamtosaugos ministerio ir Kvebeko konservatorių parlamentaro vadovo, telegrama separatistinės Kvebeko partijos vadui J. Parizeau. Separatistai tada minėjo 1980 m. pralaimėtą referendumą dešimtmetį. Tuo referendumu jie siekė nepriklausomo Kvebeko ekonominės sąjungos su Kanada. L. Bouchardas, tada priklausęs separatistų gretoms, referendume rėmė jų siekius. Iš Kanados ambasados išsiųstoje telegramoje jis didžiavosi tuo kad ir pralaimėtu referendumu bei Kvebeko partijos vadu R. Levesque'u, išjudinusi tautines kvebekiečių nuotakas, vedančias į laisvą apsisprendimą.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Vilniaus inžinerinio statybos instituto tautinių šokių ansamblis "Vingis", gegužės 22 d. išpuodingai atlikęs koncertą Toronto Lietuvių namuose. Nuotr. O. Burzdžius

Prancūzų radijas Lietuvoje

Vilniuje lankėsi prancūzų katalikų sambūrio "Centre Mariam" atstovė Marie-Sylvie Bruissan ir tyrė radijo centro Lietuvoje galimybes. Jo uždavinys misijinis — skleisti bei gaivinti krikščionybę

Laikraštis "L'Homme Nouveau" (1990.V.6) išspausdino pasikalbėjimą su iš Lietuvos grįžusia veikėja M. S. Buisson ir davė antraštę: "Vilniuje tuo metu, kaip ir tankiai". Grįžusioji Paryžium pasakojo mačiusi sovietinius tankus Vilniuje ir rusų demonstraciją, nukreiptą prieš Lietuvos nepriklausomybę. Esą autobusai atvezė demonstrantus iš kitų respublikų ir po valandos išgabeno juos atgal.

Lietuviai laikėsi drausmingai, vengė provokacijų. "Aš pastebėjau nuostabiai drausmingą ir ryžtingą tautą. Apie ją jau buvau girdėjusi iš Nijolės Sadūnaitės, tos didžiadvėsės slapto vienuolės, redagavusios "Lietuvos K. Bažnyčios kroniką" sunkiausiais persekiojimo metais ir už tai kentėjusios ilgus metus Sibiro gulage. Tokių sadūnaitių aš sutikau daug. Iš viso ten dažnai sutinki žmonių, grįžusių iš Sibiro. Tai tie, kurie išliko gyvi! Profesoriai, šeimų tėvai, imonių direktoriai ir gausūs kunigai. Išstos šeimos buvo ten iš-tremtos. Kai kuriais atvejais tik vaikai tesugrįžio!"

Vilniaus mokykloje

Prancūzė pažymėjo, kad Lietuva esanti katalikiškas kraštas, kuriame religinė veikla buvo uždrausta. Visuomenė esanti dabar oficialiai ateistinė ir labai nureliginta. Tačiau esanti gyva slapta tikinčiųjų Bendrija, kuri dabar pradeda laisvai kvėpuoti. Jau leidžiama dėstyti tikybą net oficialiose mokyklose. Ją dėsto kunigai ir klierikai. Korespondentė turėjusi progą aplankyti vieną Vilniaus prie-

miestio mokyklą. Štai jos išpu-

dis. "Mes įėjome pro mokyklos duris, papuoštas kūjų ir pjautuvu. Radome beveik 150 vidurinės mokyklos mokinių iš visų klasių. Virš lentos — marksinis įrašas. Lentoje mes įrašėme: 'Ubi caritas et amor, Deus ibi est' (Kur meilė bei labdara, ten ir Dievas). Mokiniai giedojo lotyniškai. Mes juos išmokėm. Be to, mes kalbėjome apie Jėzų, pasninką, pasiaukojimą. Drauge meldėmės. Daugelis nieko nežinojo apie tikėjimo dalykus. Mes kvietėm visus pasirytėti aukai — padėti kam nors vargstančiam, abejojančiam, pikta darančiam rasti Viešpatį. Jie visa tai mieliai priėmė, nors ne vienas tų mokinių nebuvo mokėjęs katekizmo".

Kai laikraščio atstovė pastebėjo, kad tokia palanki nuotaka religijai susidariusi dėl to, kad 40 metų buvo persekiojama, ir žmonėse kilęs Dievo troškimas. Tai patvirtino ir M. S. Buisson, sakydama: "Tai tiesa. Net mokytojai buvo atėję. Dauguma mokinių pirmą kartą matė žmogų iš Prancūzijos. Kai jie sužinojo, kad Paryžiuje yra 85 parapiljos ir 700 kunigų, nustebo ir išplėtė akis kaip sviedinukus".

Nelauktas pasiūlymas

Į klausimą, ko dabar labiausiai reikia dvasinėje srityje, "Centre Mariam" atstovė taip atsakė:

"Katekizmų, krikščioniškos literatūros lietuvių kalba, kad žmonės išmokyti formuoti savo tikėjimą. Mūsų pasiūlymas steigti lietuviams katalikišką radijo centrą buvo tuoju pat

priimtas su dideliu entuziazmu. Kalbėjau su prezidentu Landsbergiu ir Vilniaus arkivyskupu. Jie buvo sužavėti šia iniciatyva ir nori, kad ji būtų realizuota kaip galint greičiau. 'Centre Mariam' ją finansuos. Tai bus krikščioniško formavimo bei Evangelijos sklaidimo radijas, pirmas toks laisvas radijas Sov. Sąjungoje. Kelias lietuvių, atvykę Paryžium, mokysis komunikacinės radijo technikos. Pradžioje bus transliuojama tikrai trijų valandų programa per dieną, o vėliau bus plečiama. Lietuviams labai reikia medžiagos, iš kurios galėtų parengti programas. Jie tikisi pagalbos iš Prancūzijos. Mane labai tebi- no tai, kad daugelis lietuvių, niekad nesusitikę su prancūzais. Kalbėjo mūsų kalba, mylėjo mūsų šalį. Daug kas netgi sakė: 'Mums nėra staigmena, kad prancūzai atvyksta pas mus. Tai normalu...' Aš manau, kad toji meilė, tas dėmesys Prancūzijai Lietuvoje yra mūsų senelių nuopelnas. Tokį patį reikšminį pastebėjau ir Čekoslovakijoje".

Laikraščio bendradarbė taip pat teiravosi, ar Vilniuje įrengta FM radijo stotis turės daug klausytojų. Radijo atstovė taip aiškino:

Mes transliuosime 100 km spinduliu ir pasieksime 1,5 milijono gyventojų, t.y. pusę Lietuvos. Nors šioje šalyje evangelizavimo reikalas yra stiprus, tačiau apie laimėjimus iš anksto nieko negalima pasakyti. Net ir dabar, nors Vilniuje iš 44 šventovių veikia tikslai 11, laisvė tebėra po Damoklo kardu".

(Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio įvykiai

NERIMĄ SOVIETŲ SĄJUNGOJE ATNEŠĖ PREZ. M. GORBAČIOVO VYRIAUSYBĖS penkerių metų programa, ekonominius reikalus susiesianti su gaminių paklausa laisvoje vartotojų rinkoje. Perėjimas iš centrinio planavimo bus atliktas palaipsniui. Programos tikslas — padidinti maisto ir kitų gaminių kainas, kad gamintojai galėtų išsilaikyti be valdinės paramos, užtikrinančios žemas kainas vartotojams. Reformos klausimu žadama prarasti laisvą gyventojų referendumą, kurio data tebėra nenustatyta. Iš tikrųjų Sovietų Sąjunga šiuo metu neturi ir referendumų reikalus tvarkančio įstatymo. Premjeras N. Ryžkovas pranešė, kad pirmiausia bus paliestos valdžios pašalpos nenormaliai sumažintos duonos bei kitų maisto gaminių kainos. Nuo š. m. liepos

1 d. duonos kaina bus padidinta dvigubai ar net trigubai, o nuo 1991 m. sausio 1 d. palaipsniui bus atsisakyta ir kitų maisto gaminių kainų kontrolės. Jų kainas taip pat turės nustatyti pasiūla ir paklausa laisvoje rinkoje. Premjeras N. Ryžkovas pabrėžė, kad valstybės išde nėra užsienio valiutos ar aukso grūdams pirkti užsienyje. Perėjimas į laisvos rinkos ekonomiką nebus lengvas, nes reikės atitinkamai pertvarkyti ir gyventojų uždarbį, įvesti draudas, pašalpa pagalbos reikalingiems asmenims.

Pirkėjų panika

Nors ekonominės reformos penkerių metų programa tebėra nepatvirtinta, referendumas tik planuojamas, paniką pirkėjų eilėse sukėlė jau paskelbtas duonos bei kitų su ja susietų maisto gaminių pa-branginimas. Krautuvės Maskvoje ir kituose didžiuosiuose miestuose užplūdo būsimą pa-brangimo nuogąsdinti pirkėjai. Ypač didelė panika kilo Maskvoje, kur šimtai tūkstančių gyventojų nėra oficialiai užregistruoti ir kur į krautuves kasdien atvyksta taip pat tūkstančiai pirkėjų iš kitų vietovių. Keleriopai padidėjo panikos atnešta miltų, kruopų, makaronų, sviesto bei kitų maisto gaminių paklausa. Maskvos vadovai krautuvėms įsakė maisto produktus parduoti tik šio miesto gyventojams. Prez. M. Gorbačiovas paniką bandė sustabdyti per televiziją tartu žodžiu. Į susitikimus su Kanados ministru pirm. B. Mulroniu ir JAV prez. G. Bushu jis išskrido slegiamas ekonominių problemų. Otavoje prez. M. Gorbačiovas, atrodė, galės pailsėti, nes čia nėra numatytų kietesnių derybų. Užsienio reikalų ministras J. Clarkas žurnalistam pareiškė, kad svečio iš Maskvos jis neplanuoja suerzinti staigiu Lietuvos nepriklausomybės pripažinimu. Ministras pirm. B. Mulroney prez. M. Gorbačioviui buvo pasiūlęs tarti žodį Kanados parlamente, bet jis atsisakė.

Konferencija Vašingtone

Pagrindinis Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovo dėme-

sys yra skirtas konferencijai su JAV prez. G. Bushu. Strateginių raketų ir cheminių ginklų skaičiaus sumažinimas jau buvo sutartas su JAV valstybės sekr. J. Bakeriu Maskvoje. Liko tik detalės, dėl kurių nesitikiama įtampos Vašingtone. Maskvos televizija transliavo JAV prez. G. Busho pareiškimą apie vadų susitikimą Vašingtone, prasitariantį, kad ten bus paliestas sujungtos Vokietijos pasilikimas Atlanto sąjungoje. Mat prez. M. Gorbačiovas suvienytą Vokietiją nori išjungti iš šios karinės organizacijos. Jis netgi pagrasi- no tokiu atveju palikti savo kariuomenės dalinius Rytų Vokietijos teritorijoje. Prez. G. Bushas Maskvos televizijoje priminė ir nepraadėtas derybas dėl Lietuvos paskelbtos nepriklausomybės atstatymo. Atrodė, teks paliešti ir Lietuvos reikalą. Gerai informuotoje JAV ABC tinklo televizijos sekmadieninėje programoje "This Week with David Brinkley" buvo pranešta, kad šį kartą G. Bushas ir M. Gorbačiovas neparasys prekybinius ryšius Maskvai palengvinančios sutarties. Mat prez. G. Bushas susilaukė priekaištų dėl tokios sutarties atnaujinimo Kinijai, zauriai susidorojusiai su laisvės siekiais studentais. Dabar jis nenori tokių priekaištų susilaukti dėl Lietuvos. Visi atsimena jo perspėjimą Maskvai, kad dėl kietos linijos su Lietuva gali nukentėti minėtoji sutartis. Prekybinės sutarties pasirašymas esąs atidėtas vasaros ar rudens mėnesiams, kai bus atvėsusi Lietuvos atnešta įtampa.

Pokalbiai Floridoje

Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovo susitikimas su JAV prez. G. Bushu Vašingtone išjudino ir savaite anksčiau įvykusius pokalbius Floridos Miamyje su antikomunistais pabėgėliais iš Kubos. Miamio miesto burmistras X. Suarezas ir prieš F. Castro nukreiptos Amerikos kubiečių institucijos (Cuban American National Foundation) vadovas J. M. Canosa surengė

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Kai du stos...

Nereikėtų pamiršti Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje

Konstitucinė Kanados krizė

Kyla Kvebeko atsiskyrimo grėsmė

Prancūzų radijas Lietuvoje

Jo tikslas skleisti bei gaivinti krikščionybę

Sovietų desantininkai Vilniaus spaustuveje

Jų žiaurus elgesys iškeltas Kanados parlamente

Jaunos šeimos ir seneliai

Kada seneliai kenkia ir kada padeda

Moters perspektyvos Lietuvoje

Kintant sąlygoms, atsiranda naujos problemos

Suartėjimo šventė

XXXIII-sios Kanados lietuvių dienos Hamiltone

Maloni valanda su Vilniaus "Vingiu"

Išpuodingas koncertas Toronto lietuviams

Verbos prie Aušros Vartų Vilniuje

Vilnius — stebuklų ir tikėjimo vizijų miestas

"Du pasauliai"

Dailininko D. Lukšos paroda Montrealyje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulevičius, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, mėnė – \$35, garbės – \$45 (Amerikoje – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Konstitucinė Kanados krizė

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Tai buvo skaudus smūgis ministeriui pirm. B. Mulroniui, kovojančiam už Meech Lake sutarties priėmimą ir Kvebeko įjungimą Kanados konstitucijon. Su L. Bouchardu jis studijavo teisę Lavalio universitete, jį buvo paskyręs Kanados ambasadoriumi Prancūzijai. Buvęs separatistas L. Bouchardas, atsisakęs tų idėjų, įsijungė Kanados konservatorių partijon, buvo išrinktas parlamentan 1988 m., paskirtas gamtos saugos ministru ir Kvebeko sparno konservatorių parlamentary vadovu. Dabar staidga paaiškėjo, kad pas jį tebėra gyvos separatistinės idėjos. Oficialiai jis gina Meech Lake sutartį, kartu su Kvebeko premjeru R. Bourassa atmesdamas pakeitimus, bet taipgi gąsdina visus Kvebeko atsisakymu nuo Kanados, jei sutartis nebus patvirtinta. Toks gąsdinimas kursto separatizmo liepsnas ir skaldo vienybę.

Prancūzų radijas...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Tikėjimo kovotojai

Ar Lietuvoje yra oficiali tikinčiųjų Bendrija, sujungta su valstybe? — paklausė korespondentė ir išgirdo šį atsakymą:

"Ne. Kunigai netapo kolaborantais. Vienas iš dviejų, t.y. 330, buvo kankinami, dažnai žudomi autovežimiu susidurimuose arba išgabenami Sibiran. Be to, gana daug lietuvių — prievartiniai ateistai, šiandien prašo krikšto ir krikščioniško formavimo. Katalikų Bendrijai tenka paskubėti bei rungtis su kitom religijom ir sektom, kurios plint dėl sovietų paliktos dvasinės tuštumos".

Paskutinis klausimas lietuvių tikinčiųjų Bendrijos ištikimybės per 40 persekiojimo metų ir Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą, kuris pradėjęs griauti sovietinę imperiją. M. S. Buisson pareiškė:

"Taip, Lietuva, viena iš 15 respublikų ir viena iš tų, kuri daugiausia kentėjo dėl tikėjimo po ateizmo jungu. Ir jeigu šiandieną išgyvenama pradžia naujų Sekminių pasaulyje, — turime būti labai dėkingi tiem žmonėms, kurie pajėgė nešti Kryžių už mus. Mes jiems tai pasakėm".

Iš pasikalbėjimo teksto bei pateiktos informacijos matyti, kad "Centre Mariam" atstovė lankėsi Lietuvoje jau paskelbus nepriklausomybės atstatymą, bet dar neįvedus maskvinės blokados. Ar tasai užmo-

jis — radijo centro steigimas Vilniuje bus įmanomas blokados sąlygomis, kol kas neaišku. G.

Trys atskaliniai

Nenuostabu, kad L. Bouchardui teko atsisakyti šios ministerijos kabineto ir pasitraukti iš konservatorių partijos. Dabar jis save žada laikyti nepriklausomu Kanados parlamento nariu. Nepriklausomais pasiskelbė ir kiti du Kvebeko išrinkti separatistinio plauko konservatoriai — Francois Gerinas ir Gilbertas Chartandas. Tokia taktika buvo pradėtas Kanados ministeriui pirm. B. Mulroniui žalingas Kvebeko konservatorių parlamentary skaldymas. Jo politikai remti dar liko 58 Kvebeko išrinkti konservatoriai.

Atsistatydinusi L. Bouchardą gamtos saugos ministerijoje pakeitė Robert de Cotret, o naujuoju Kvebeko sparno konservatorių vadovu parlamente ministeris pirm. B. Mulroneys pasirinko kvebekietį pramonės ministrą Benoit Bouchardą, pakeitusį Lucieną Bouchardą. Jie abu turi tą pačią pavardę, bet nėra giminės. dabartiniam Kanados parlamente, turinčiam 295 vietas, yra 162 konservatoriai, 82 liberalai, 43 NDP socialistai, penki nepriklausomi atstovai ir vienas reformų partijos atstovas. Dvi vietos tebėra neužpildytos.

Atsisakys susitikimo?

Konstitucinę Kanados krizę nebus lengva išspręsti. Ministeris pirm. B. Mulroneys tikėjosi surengti dar vieną vyriausybės vadų susitikimą. Federacinių-provincinių ryšių ministeris L. Murray, aplankęs provincijų premjeras, teigia, kad pokalbiuose jam neteko girdėti viltį teikiančių kompromisų.

Iniciatyvos dabar imasi Ontario premjeras D. Petersonas. Pasak jo, vyriausybės vadų susitikimo negalima atsisakyti, nes jis yra paskutinė viltis konstitucinei Kanados krizei sustabdyti. Tokiai minčiai pritaria ir Albertos premjeras Don Getty. Jai, matyt, pritaris ir kiti premjerai, nors laiko iki birželio 23 d. nedaug beliko.

Meech Lake sutarties pakeitimus reikėtų patvirtinti visiems Kanados parlamentams. Be to, Lucieno Bouchardo atsistatydinimas išjudino separatistinę Kvebeko partiją ir jos vadą J. Parizeau. Tokiu atveju Kvebeko liberalų premjeras R. Bourassa turbūt bijos bet kokių sutarties pakeitimų, kai juos griežtai atmeta separatistai.

V. Kst.

Žmogaus teisių pažeidimai

RŪTA GAJUSKAITE

Sovietinė armija

Svarbiausias Lietuvos piliečių žmogiškų teisių pažeidimas — tai jų nacionalinio orumo žeminimas, verčiant tarnauti okupacinėje armijoje. Tarnaujantys sovietinėje armijoje lietuviai (ypač pastaruju metu) dažnai žeminami ir diskriminuojami nacionaliniu pagrindu — po nepriklausomybės paskelbimo daugelis lietuvių nebebuvo prileidžiami prie ginklų, o buvo siunčiami dirbti įvairiausius juodos darbus. 1989 m. studentų, ką tik grįžusių iš karinės tarnybos, apklausa rodo, kad lietuviai, taip pat kitų Pabaltijo respublikų piliečiai nuolat vadinami fašistais (liudija 89%).

Štai dar kai kurie šios apklausos duomenys: tik 17-ka procentų naujokų antramečiai neatėmė naujų drabužių, 98% nurodo, kad antramečiai versdavo naujokus už juos dirbti. Apie 90% liudija, kad keiksmazodžiais į kareivius kreipiasi ne tik puskarininkiai, bet ir žemesnio bei aukštesnio rango karininkai. Kad antramečiai muša naujokus liudija 95%, vien 1989 m. rugsėjo-lapkričio laikotarpiu, neištvėrė mušimo ir patyčių į Lietuvą pabėgo per 60 jaunuolių.

Muša kareivius ir puskarininkiai bei karininkai (atitinkamai liudija 94 ir 72% apklaustųjų). Nereti grupinio ir "tarnybinės padėties" sadizmo atvejai. Net 99% liudija jų aplinkoje buvus rimtų sužalojimų (nuo 2-3 ir daugiau kaip 10 per tarnybos laiką). Kas 30-tas buvęs rimtai sužalotas. Kas antras nurodo buvus savižudybės faktus jo dalinyje (nuo 1 iki 7 ir daugiau per tarnybos laiką), kas trečias — kareivio išprotėjimą (nuo 1 iki 7 ir daugiau). Kas ketvirtas nurodo išprievartavimo faktus (nuo 1 iki 7 ir daugiau).

Kas penktas pažymi, kad karininkams kareivių gyvenimas nerūpi. Daugelis pažymi, kad kreipimasis į karininkus dėl skriaudų tik pablogina būklę. Kas antras mano, kad armija išmoko tinginlauti, ieškoti lengvų kelių, kad tai žiaurumo, nužmogėjimo mokykla. Kas antras tvirtina, kad inteligentiškas žmogus armijoje luošinamas fiziškai ir dvasiškai. 71% tvarką armijoje ir dorovinę situaciją vertina kaip blogą ir labai blogą.

Ypač didelį visuomenės nerimą kelia išplitęs armijoje grupinis sadizmas, prievartinis ar sutartinis homoseksualizmas, kadangi Lietuvoje tokiu reiškiniai yra didelė retenybė.

Lietuvos jaunuolių psichinei savijautai ir fizinei sveikatai kenkia ir tai, kad sovietinėje armijoje jie dažnai atsiduria labai toli nuo gimtųjų vietų, svetimoje, kartais labai priešiškoje aplinkoje, skirtingose klimatinėse zonose. Vedę kareiviai, turintys mažų vaikų, taip pat nėra išimtis — dažnai jie atsiduria už tūkstančių kilometrų nuo namų ir ištisus du (laivynė — tris) mė-

tus neturi galimybės matytis su šeima. Ryšiai su namais ir šiaip jau būna apskuntai — siuntiniai ir paštas paprastai tikrinami pašalinių žmonių, visiškai įprastas dalykas, kad tikrintojai pasiima dalį siuntinio arba išima iš laiško pinigų. Dažni atvejai, kai kareiviai, gaunantys lietuvišką spaudą iš namiškių, patiria dėl to moralinį spaudimą.

Yra vietų, kuriose kartu tarnaujantiems lietuviams draudžiama tarpusavyje lietuviškai kalbėtis, o už lietuviškos spaudos skaitymą baudžiama.

Aplamai sovietinėje armijoje kareivio teisės yra visiškai negarantuotos ir tai paaiškėja kiekvienu konkrečiu atveju, kai mėginama jas ginti.

Ekologija

Žmogaus teisės ypatingai pažeidinėjamos ekologijos srityje. Lietuvoje išskirti būty trys momentai: maisto produktų užteršimas, ekologinės nelaimės zona Jonavoje ir Černobylio sprogimo pasekmės respublikoje.

Maisto produktų užterštumas pirmoje eilėje priklauso nuo per didelio (4 kartus didesnio nei visoje TSRS) agrochemikalų naudojimo, neturint tinkamos technikos. Oficialiai praimintų eroduojamų žemių Lietuvoje yra daugiau nei trečdalis. O kur dar užteršti, biologškai mirę plotai? Antra, maisto produktų užteršimo didėjimo priežastis — gyvulių susirgimai, perei-

nantys į epidemijas bei jų slėpimas ir atitinkamų priemonių kovai su epidemijomis panaikinimas.

Jonavos chemijos kombinate įvykusios nelaimės antropogeninis poveikis palietė gana didelę dalį Lietuvos gyventojų, patekusių po pavėju plintančių agresyvių chemikalų debesiu. Šios teritorijos paskelbimas nelaimės zona turėjo išsaugoti tam tikrų priemonių, šalinančių nelaimės padarinius, kompleksą, tame tarpe ir žalos gyventojų sveikatai, gyvybei ir genetiniam fondui atstatymą. Tačiau iki šio laiko sąjunginės žinios nesirūpina apnuodytų žmonių sveikatos gydymu, reabilitacija ar invalidų materialiniu aprūpinimu.

Didžiausią smūgį piliečių sveikatai, gyvybei ir genetiniam fondui sudarė Černobylio nelaimė: daugiau nei 3000 jaunuolių karinės tarnybos priedanga buvo priversti nelaimę likviduoti, neturint nei elementarių žinių kaip tai daryti, nei elementarių apsaugos priemonių. Dar didesnei Lietuvos gyventojų daliai teko radioaktyvaus debesio neigiamos pasekmės: nebuvo informacijos kam ir kaip reikia saugotis. Šiuo metu šios dvi grupės žmonių taip pat negauna nei būtinio gydymo, nei priklausančių lengvatų, nei žalos atlyginimo. Sąjunginė energetikos ministerija neša jokios atsakomybės už jos valdomo objekto antropogeninio poveikio pasekmes.

Gorbačioviui įteikti Lietuvos pasiūlymai deryboms

Lietuvių informacijos centro pranešimu, Lietuvos premjerė Kazimiera Prunskienė 1990 m. gegužės 17 d. pusantros valandos susitikime su Michailu Gorbačiovu Maskvoje įteikė Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos ir vyriausybės sekantį pareiškimą:

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba ir vyriausybė, ir toliau tvirtai laikydama si demokratijos ir Lietuvos Respublikos valstybinės nepriklausomybės principų, atsižvelgdama ir realiai susiklosčiusią situaciją, siekdama išvengti įtampos eskalavimo ir neigiamų socialinių bei politinių pasekmių, pasirengusi

laikinaai sustabdyti vienašališką realizavimą tų Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimų, kurie kyla iš Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo aktų ir kurių įgyvendinimas gali būti derybų objektas.

Lietuva yra pasirengusi svarstyti klausimą paskelbti pereinamąjį laikotarpį, per kurį būtų visiškai įgyvendinta valstybinė nepriklausomybė. Per šį laikotarpį yra būtinas Lietuvos valstybės nepriklausomybės ir vientisumo, jos teisėtose valstybinės valdžios funkcionavimo garantijos.

Pirmiausia siūloma: 1. Kad būtų stiprinamas tarptautinis saugumas, išsaugotas politinis stabilumas, jėgų balansas, kuris formuojasi Europoje ir konkrečiai Baltijos regione, apsvarstyti galimybę dalyvauti suderintų gynybinių interesų realizavimo sistemoje, apimančioje ir klausimus dėl Lietuvos Respublikos vakarinės sienos gynybos ir apsaugos bei ryšių su Kalining-

rado sritimi užtikrinimo, taip pat kitus klausimus, jeigu būtų savitarpio interesai ir sutarimai.

2. Pašalinti prieštaravimus, kylančius dėl Lietuvos siekių garantuoti savo piliečiams laisvo apsisprendimo teisę dėl karinės tarnybos ir Tarybų Sąjungos gynybinių interesų užtikrinimo būdų.

3. Abipusiškai naudingo susitarimo pagrindu suderinti ekonominis ir turinius santykius ir išsaugoti bei atnaujinti ūkinis, tarp jų ir transporto, ryšius su partneriais TSR Sąjungoje.

4. Išspręsti nekludomų Lietuvos ryšių su kitomis valstybėmis ir ekonominiais partneriais klausimą.

5. Nustatyti Lietuvos Respublikos teritorijoje nuolat gyvenančių TSRS piliečių socialinių ir tautinių teisių garantijas.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas V. Landsbergis

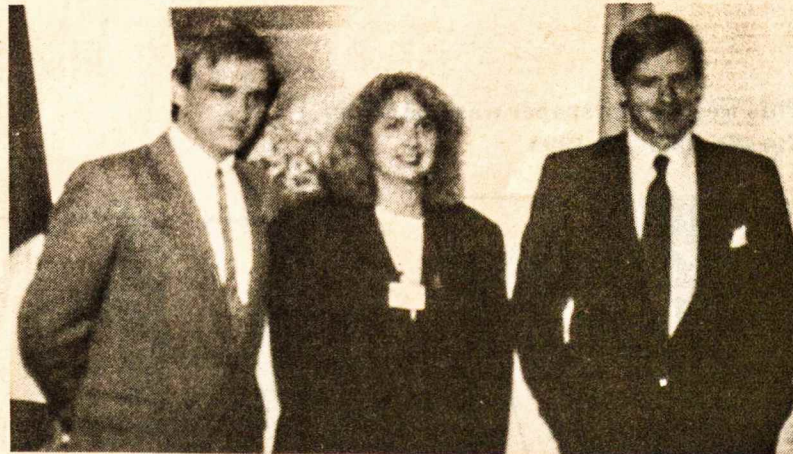
Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė K. Prunskienė

Vilnius, 1990 m. gegužės 16 d.

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebus nė Tėvynės laisvos.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Zigmo Vaišvilos lankymasis Kanados parlamente Otavoje. Iš kairės: ZIGMAS VAIŠVILA, Lietuvos parlamento narys, KLB valdybos vicepirmininkas, RITA RUDAITYTĖ, Kanados parlamento narys DAVID KILGOUR

Nuotr. J. V. Danio

Sovietų desantininkai Vilniaus spaustuvėje

Jų išiveržimas ir žiaurus elgesys iškeltas Kanados parlamente

J. V. DANYŠ

Sovietų užsienio reikalų min. Ševardnadze pareiškė Kanados ir JAV užsienio reikalų ministerijoms — Clarkui ir Bakeriui, kad sovietai nepanaudos karinės jėgos Pabaltijo kraštuose, jiems siekiant nepriklausomybės, kaip tai įvyko Azerbeidžane ir Armėnijoje. Tai buvo ne kartą pakartota tų valstybių vadovų.

Kol kas Lietuvoje dar tokios akcijos nebuvo, bet grasinantys kariniai judėjimai, kariškių panaudojimas užimti pastatams ir kai kurie smurto aktai įvyko.

1990 m. balandžio 20 d. įspaudos leidybės įmonę "Spauda" Vilniuje atvyko sovietų kareiviai ir įsiveržė pirmiausia į patalpas, skirtas žurnalams "Švyturys", "Moteris" ir kt.

Kadangi Lietuvos centrinę spaudos įmonę jau anksčiau buvo kėsintasi užimti, jona buvo susirinkę apie 50 savanorių draugovinių būdėti. Tai buvo daroma pagal Lietuvos respublikos Aukščiausiosios tarybos nutarimą.

Sovietų kariškiams vadovavo papulkininkis S. Fiodorovas. Tenai buvęs Zigmas Vaišvila, Lietuvos Aukščiausiosios tarybos ir Sovietų liaudies kongreso deputatas, paaiškino Fiodorovui budėjimo tikslą ir juridinį pagrindą, ir kad pastato užėmimą reikia aiškintis su Respublikos tarybos vadovybe. Bet papulkininkis Fiodorovas nekreipė dėmesio, ir įsakė specialiam kareivių daliniui (apie 50) su šalmomis ir guminėmis lazdomis bei dujų balionėliais panaudoti jėgą. Lietuvos respublikos prokuratūros Vilniuje 1990 m. gegužės 7 d. tardymo protokole parašyta: "Pagal papulkininkio Fiodorovo komandą "muškite juos ir išmeskite...", kareiviai užpuolė kontrolinėje (patalpoje) buvusius draugovinius, pradėjo mušti juos stovinčius guminėmis lazdomis, parkritusius ant žemės, be smūgių lazdomis dar spardė kojomis".

Tarp sumuštųjų buvo Zigmas Vaišvila — Lietuvos respublikos deputatas, G. Jurčiukonis — Vilniaus miesto savivaldybės tarybos narys, Gričius — Vilniaus LKP I-as sekretorius, "Moteris" žurnalo darbuotojai — A. Ališauskas, A. O. Jurevičiūtė, leidyklos kontrolierė M. Petkevičienė. Z. Vaišvila turėjo pagulėti ligoninėje ilgesnį laiką, nes jam teko penki smūgiai gumine lazda per galvą, spardymai palietė plaučius ir inkstus.

Ivykis iškeltas Kanados parlamente

1989 m. lapkričio pradžioje Z. Vaišvila, Pasaulio, Kanados ir JAV Lietuvių Bendruomenių kvietimu lankėsi Kanadoje ir Amerikoje. Z. Vaišvila siūlė, kad Lietuvon vyktų parlamentariai stebėti rinkimų į Aukščiausiąją tarybą, nes tuo būtų padėta vykdyti rinkimus demo-

kratiškai. Pritarimas buvo iš visų Kanados federacinių ir Ontario provincijos partijų, ir 8 parlamentarai nuvažiavo (4 JAV kongreso nariai irgi vyko, bet buvo sutrukdyti laiku nuykti).

Tada Vaišvilai buvo sudarytos sąlygos Otavoje pasimaityti su visų partijų atstovais ir užsienio reikalų ministerijos pareigūnais. Taip pat pirmą kartą Kanados istorijoje Lietuvos atstovas Vaišvila kaip Aukščiausiuji tarybų deputatas buvo pristatytas Kanados parlamento posėdyje.

Vėliau Lietuvoje lankęsi parlamento nariai — W. Blaikie, P. Browne, J. Flis ir D. Kilgour sudarė specialią parlamentary grupę remti Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalams.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkei Gaijai Petrauskienei parūpinus dokumentaciją, D. Kilgour 1990 m. gegužės 8 d. Kanados parlamente padarė tokį pareiškimą:

"Lietuvos parlamento narys Zigmas Vaišvila, kuriam yra pavesta vidinė apsauga, turėjo gydytis ligoninėje, nes buvo sovietų kareivių stipriai sumuštas. Balandžio 20 d. jis nuyko į spaudos pastatą tiksliai spręsti to pastato okupaciją. Jis parodė savo dokumentus papulk. Fiodorovui, bet pastarasis gavo įsakymą jį mušti guminėmis lazdomis. Jam buvo sužeisti plaučiai, viduriniai ir gavo smegenų sukrėtimą.

Šitas deputatas buvo pristatytas mūsų parlamentui 1989 m. pabaigoje. Aš raginu kolegas ir visus kanadiečius siųsti jam laiškus, reiškiant jam paramą. Laiškus siųsti per Lietuvos Aukščiausiąją tarybą Vilniuje. Aš taip pat raginu mūsų užsienio reikalų ministerį pareikšti Sovietų Sąjungos vyriausybei protestą dėl tokios akcijos".

"Kanados delegacija tarptautinėje konferencijoje, kuri seka Helsinkio susitarimus dėl žmogaus humanitarinių teisių, turi iškelti šį atvejį ir kitus žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje".

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

seminarus, priėmimus ir susitikimus su Sovietų Sąjungos pareigūnais, atvykusiais į abiejų prezidentų — G. Busho ir M. Gorbačiovo konferenciją Vašingtone. Į pokalbius su kubiečiais įsijungusių sovietų pareigūnų eilėse buvo penki Maskvos aukščiausiosios tarybų nariai. Deputatas A. Kortunovas žurnalistams aiškino, kad šaltąjį karą dabar jau yra pakeitusi nauja era. Antikomunistai kubiečiai naudojami įtampa tarp M. Gorbačiovo ir F. Castro, atmetusio politines reformas Sovietų Sąjungoje. Prez. M. Gorbačioviui sunkia našta tapo ligišolinė parama F. Castro režimui Kuboje.

V. Kst.

Canadian European Export Import Co.
Siuntinių įstaiga

Jeigu norite pagelbėti savo giminėms ar draugams LIETUVOJE, Ukrainoje, Gudijoje, Latvijoje, Estijoje ar Europinėje Rusijos dalyje — siųskite siuntinius.

Tik J&J siuntinių įstaiga gali pigiausiai pasiųsti 1 kg — \$5.99. Nei savoris, nei daiktų rūšys neribojama. Taip pat turime paruoštų maisto ir namų apyvokos bei vaikams reikalingų reikmenų siuntinius.

Mes taip pat garantuojame pinigų persiuntimą "iš rankų į rankas". Per J&J jūs galite užsakyti jūsų šeimos ar kitų įvykių vaizdajuosčių (NTSC), kurios papildys jūsų rinkinį.

Besilankantiems Kanadoje J&J duoda sveikatos draudą už žemą kainą — \$121.50 trims mėnesiams.

Neužmirškite atsilankyti mūsų įstaigoje. 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 4A6 Tel. (416) 534-3860

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. - 5.30 v.p.p.

Kazan Overseas Parcels Big Win Center
83 Shanley St., Kitchener, Ont. 760 Brant St., Burlington, Ont.
Tel. 416 - 743-7653 Tel. 416 - 637-7547

Žymioji laisvės kovotoja NIJOLĖ SADŪNAITĖ vasario 27 d. susitinka su buvusiu JAV prezidentu RONALD REAGAN. Prezidentas laiko dovaną knygą "A Radiance in the Gullery" ir gintarais apadintą kryžių. Pasimatymą išrūpino ir vertėja buvo ANGELE NELSIENE, JAV Lietuvių Bendruomenės vakarų apygardos pirmininkė.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

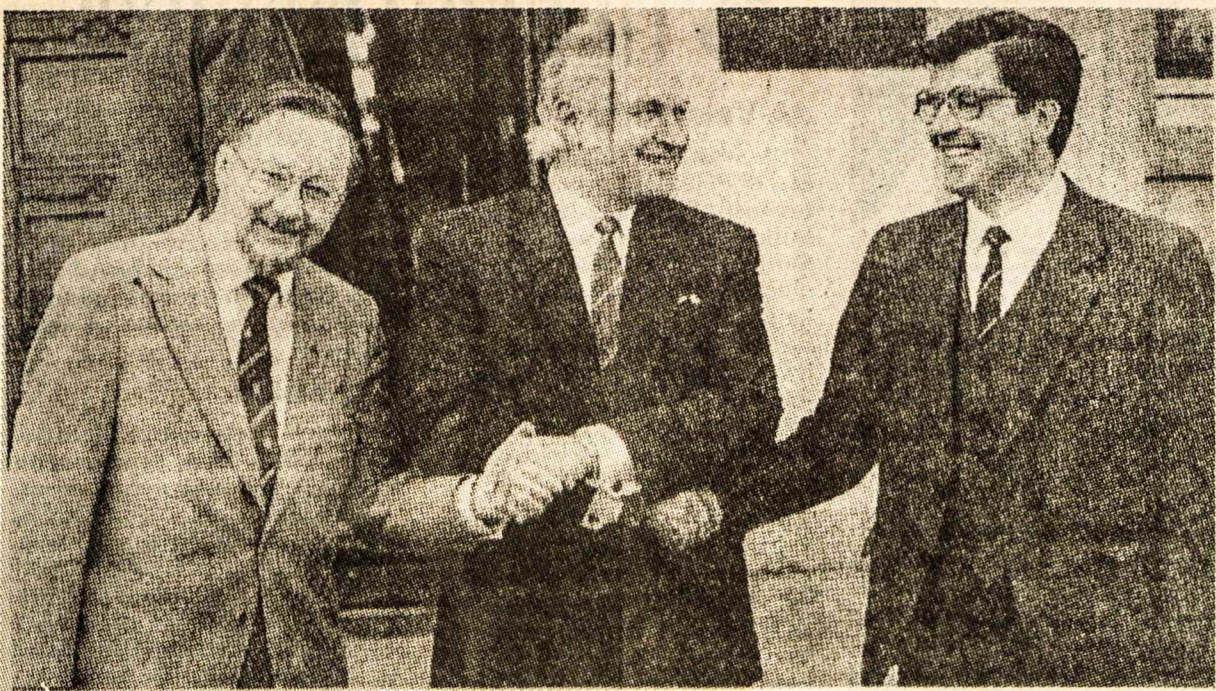
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Baltijos valstybių prezidentai, atnaujinę 1934 m. Pabaltijo santarvę. Iš kairės: Lietuvos prezidentas VYTAUTAS LANDSBERGIS, Estijos – ARNOLDS RUUTEL, Latvijos – ANATOLIS GORBUNOVAS

Dabarties įvykiai Lietuvoje

"The Globe and Mail" gegužės 23 d. laidoje persispausdino A. M. Rosenthali straipsnį iš "New York Times" dienraščio. Jame straipsnio autorius rašo, kad Vašingtonas ignoroja draugus, kurie reikalingi pagalbos. Jis pamini lietuvių, kiniečių ir žydus.

Lietuva, mažas kraštas, nori išsivaduoti iš Sov. Sąjungos, tautų gulago. Lietuviai galvoja, kad pasauly yra viena stipri jėga jų pusėje. Vašingtone prie Lietuvos atstovybės per 50 metų plevėsavo tautinė vėliava – JAV nepripažino jos prievartinio įjungimo. Paskutiniū laikų Vašingtone buvo sugalvota keista istorija – M. Gorbachiovą gali nuo balno nusodinti sovietinė karinė jėga. Iš tikrųjų M. Gorbachiovas bijo ne sovietinių generolų, bet ekonominės suirutės. Lietuva neprašė Vašingtono siųsti savo karinių dalinių, bet tikėjosi stiprios diplomatinės pagalbos.

Ką daro Vašingtonas? Kai Maskva dusina Lietuvą ekonomine blokada, G. Bushas kartu su M. Gorbachiovu ragina lietuvių atšaukti nepriklausomybės atstatymo paskelbimą.

Panašiai G. Bushas pasielgė su kiniečiais, kurie norėjo

išsivaduoti iš komunistinio jungo. Užtuot padėjęs studentams disidentams, JAV prezidentas kovoją kongrese už Kinijos vyriausybės interesus.

Viduriniuose rytuose G. Bushas pradėjo veikti taip, lyg Izraelis, o ne arabų valstybės per 40 metų norėjo sunaikinti žydų valstybę.

"The Ottawa Sun" dienraštis gegužės 18 d. laidoje išspausdino žinomo kanadiečio žurnalisto Lubor J. Zinko straipsnį. Išskyla, rašo žurnalistas, naujas pavojus – vakariečiai, jų spauda ir valdžios, neteko galvų. Visų dėmesys nukreiptas į M. Gorbachiovo išsilaikymą valdžioje. Susidarę samprata – viskas, kas galėtų pakenkti Gorbachiovui, turi būti paaukota.

Baltiečiai prašo pagalbos savo kovoje atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Bet jeigu tokia pagalba kenkia Maskvos valdovui, tai tegu būna paaukota ir pati laisvės idėja. Tai ciniškas laisvės principų išdavimas.

Lietuva po 50 metų demokratiniu būdu išsirikno vyriausybę, kuri paskelbė nepriklausomybės atstatymą. Demokratijos, bijodamos užgauti Maskvą, atsisakė pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Buvo net mėginta bėda suversti "kraštutiniams nacionalistams". M. Gorbachiovas pasinaudojo vakariečių naivumu, pasiremdamas dargi savo saktumu, skelbė vakariečiams, kad jis sutiktų su baltiečių atsisakymu, jei būtų tai daroma laipsniškai, žingsnis po žingsnio. Estai ir latviai patikėjo M. Gorbachiovo žodžiais. Taip

pasielgė, kaip jis pageidavo. Tačiau Sovietų Sąjungos prezidentas parodė tikrąsias savo plunksnas, paskelbdamas, kad latvių ir estų nepriklausomybės kelias yra nelegalus. Sekantis M. Gorbachiovo žingsnis gali būti – paleisti Baltijos valstybių parlamentus ir jas tiesiogiai valdyti iš Maskvos. Vakariečiai meta baltiečius į vilko nasrus.

"U.S. News and World Report" žurnale gegužės 21 d. laidoje William E. Odom rašo, kad besąlyginis noras padėti Gorbachiovui gali sulaukti blogų pasekmių.

Reformos Sov. Sąjungoj galėtų pasisukti, jei baltiečiai laimėtų savo kovą. M. Gorbachiovas, priešindamas tautų apsisprendimui, trukdo pačiam laisvėjimui Sov. Sąjungoje. Svarbus vaidmuo yra ir JAV pozicija.

Amerikiečių protėviai galvoja, kad teisė į padorų gyvenimą ir laisvę yra svarbesni dalykai negu ramybė ir taika. Tai rodo Amerikos istorija – jie rinkosi laisvę. Kyla klausimas: ar galima laisvės teises nuneigti Lietuvai, Latvijai, Estijai, Gruzijai, Moldavijai ir kitoms sovietinės imperijos tautos ir likti ištikimais pagrindinėms politinėms vertybėms bei idealams? Jei vakariečiai vertina savo laisvės vertybes, tai turi remti laisvės siekėjus. Nebus civilinių laisvių Sov. Sąjungoje, kol joje esantioms tautos bus nuneigta apsisprendimo teisė. Amerikos pasirinkimas nėra pardavimas Baltijos kraštų, kad būtų išgelbėta "perestroika" (jei ji iš tikrųjų siekia liberalinių reformų). Amerikiečiai turi remti laisvą apsisprendimą, padėti nerusų tautos Sov. Sąjungoje. Ypač turi būti atkreiptas dėmesys į tas tautas, kurios Stalino ir Hitlerio sandėrio dėka prarado savo valstybes. Priešintis tų kraštų apsisprendimui yra lygu atskuti nugarą laisvėjimui Sov. Sąjungoje – su ar be Gorbachiovo pritarimu.

"The New York Times" gegužės 22 d. išspausdino vedamąjį, ką šiuo metu turėtų daryti Lietuva. Parlamentas Vilniuje, kaip rašoma vedamajame, svarsto momentinį klausimą: ar suspenduoti kovo 11 d. nepriklausomybės deklaraciją. Jei lietuviai atsisakys tai daryti, yra galimybė, kad bus sugadintas JAV ir Sov. Sąjungos viršūnių pasitarimas. Iš to lietuviai nieko nelaimės. Sovietų vadovybė dar labiau užsispyrta, o Vašingtono įtaka susilpnėta. Lietuviai negalės savo tikslo pasiekti, jei vakariečiai negerins santykių su sovietais.

Lietuvos parlamentas turėtų nubalsuoti nepriklausomybės sustabdymą su atitinkamomis sąlygomis. Toks veiksmas patenkintų Maskvos reikalavimą ir nebūtų pažeistas nepriklausomybės paskelbimo principas. Žinoma, kelias į tikrą nepriklausomybę būtų ilgas, ir niekas negali garantuoti, kada jis bus pasiektas. Bet Maskva turėtų nutraukti blokadą, kuri smaigia Lietuvą. Demokratijos taipogi galėtų prisidėti prie tikslo pasiekimo.

Lietuvių informacijos centro pranešimu, gegužės 23 d. Sov. Sąjungos prezidentas M. Gorbachiovas priėmė Lietuvos atstovus: V. Antanaitį, R. Gudaitį, N. Medvedevą (jie kaip ste-

Lietuva turi ateitį

Reikia skubios pagalbos didžiosios pjūties darbininkams paruošti Romoje

Kun. prof. ANTANAS RUBŠYS

Manhattan College

"Katalikų pasaulis" 1990 m. sausio 19 d. nr. rašo: "Atlėgo administracinis bedievytės spaudimas. Pripažįstama 'buldozerinio ateizmo' padaryta žala Lietuvos ir Tarybų Sąjungos kultūrai, jų dvasiai". Straipsnyje keliamas klausimas: ar esame pasiruošę naujai atsivėrusioms Bažnyčios galimybėms? Autorius konstatuoja: "Trūksta kunigų ar parengtų pasauliečių dėstyti moksleiviams tikybos mokslą, o ypač pedagogiškai pasirengusių ir sugebantių tapti tikinčio jaunimo dvasios vadovais. (...) Neapsakomai trūksta darbininkų religinei spaudai ir knygų leidybai."

Šeiminių yra visokių: vieni jų dirba kaip pakliuva, o kiti – išmintingi šeiminkai – pirmiausia rengia darbininkus. Autorius apgailestauja, kad mums trūksta išmintingumo. Jis taikliai pastebi: "Argi Lietuva, išeivijos lietuviai ir Ostpriersterhilfe tikrai tik du kunigus gali siųsti studijoms (į Romą) ir aprūpinti pragyvenimui?... Kada galės Lietuva parengti kunigų savajai išeivijai, nesgi Vakaruose visur stinga pašaukimų?"

Straipsnis yra įsakmus žadintuvas ir Tėvynėi, ir išeivijai. Išeivija turi Popiežiškąją Šv. Kazimiero kolegiją Romoje, o Tėvynė – jaunimo, norinčio pasižvesti kunigo tarnybai. Išeivija nebuvo turtinga pašaukimais. Tačiau išeivija didžiuojasi išmintingais šeiminkais, sukurusiais pokario laikotarpiu įstaigas Tėvynės rytuojai, kuris dabar, nors ir audringai, bet tikrai aušta.

Viena svarbesniųjų išeivijos sukurtų įstaigų yra lietuviškoji kunigų seminarija Romoje, pačiame krikščionybės centre. Tėvynė yra turtinga pašaukimais, bet nėra pasiręngusi deramai ir pakankamai juos puoselėti ir ugdyti.

Nūdien Šv. Kazimiero kolegija Romoje yra milžiniškos svarbos centras mūsų tautos ateičiai. Tautinis sąjūdis yra Apvaizdos šaukimas mokyti kaip išlikti savita tauta tarp pasaulio tautų Europos tautų šeimoje. Tačiau tautinio sąjūdžio mums nepakanka, – mums reikia ir sąjūdžio, kurio ištaka ir jėga yra Kristus. Lietuva, būdama milžino kaimyno pašonėje, patyrė ir patiria, kad tautos ateitis priklauso ne nuo tankų, bet nuo dvasinių vertybių. Nors nunio-kota ir vis dar mindoma, Lietuva atsiveria ir ateitį drąsa, kurios ištaka ir pagrindas yra religija – dvišūkstantmetinis krikščionybės sąjūdis.

bėtojai dalyvavo Sov. Sąjungos Aukščiausiosios tarybos sesijoje) ir Eugenijų Bičkauską, lietuvių atstovą Maskvoje. Gorbachiovas sakė, kad iš esmės jis nesipriešina Lietuvos atskirymui. Jis supranta lietuvių norus ir jų veiksmus, kurie esą vieši ir garbingi. Bet norint pasiekti tikslą, yra reikalingos derybos. Kad jas būtų galima pradėti, reikia užšaldyti kovo 11 d. aktą. Jis pareiškė: neatšaukti akto, bet jį suspenduoti, mažiausiai derybų laikui. Jeigu Lietuva suktų, ekonominės sankcijos būtų nutrauktos, ir derybos tuojau pat pradėtos. Padėtų atstatyti blokados apgriautą ekonomiką. Gorbachiovo manymu, derybos galėtų užtrukti keletą metų, nes reikia spręsti politinius, ekonominius, karškus, socialinius ir žmonių klausimus.

"The Globe and Mail" gegužės 25 d. laidoje pirmame puslapyje paskelbė, kad Gorbachiovas nutrauktų blokadą, jei Lietuva sutiktų suspenduoti nepriklausomybės deklaraciją. Ji galėtų nepriklausomybę, jei laikytųsi Kremliaus procedūros, atgauti dvejų metų laikotarpį.

Priešingu atveju, M. Gorbachiovas grąšina įvesti Lietuvos prezidentinį režimą iš Maskvos. N. Medvedevas M. Gorbachiovui pasakė: "Jeigu sutiktumėme su užšaldymu, turėtume gauti garantijas, kad tas užšaldymas netaptų visam laikui". J. A.

Šv. Kazimiero kolegija Romoje yra švyturys ne tik mūsų tautai, bet ir visam krikščioniškajam pasauliui, nes liudija, kad Lietuva tiki ateitimi, kurią įgyvendina Žemėje Dievas savo įsijungimu į istoriją.

Man teko būti vienu iš dvidešimties pirmųjų klierikų Šv. Kazimiero kolegijos steigimo metais. Žiūrėdamas atgal į tuos 1945-1946-uosius metus, dėkoju Dievui-Apvaizdai ir stebiuosi anų išmintingųjų šeiminkų tikėjimu: Lietuva turi ateitį! Nūdien, po penkto dešimtmečių ši lauktoji ateitis yra tarpduryje!

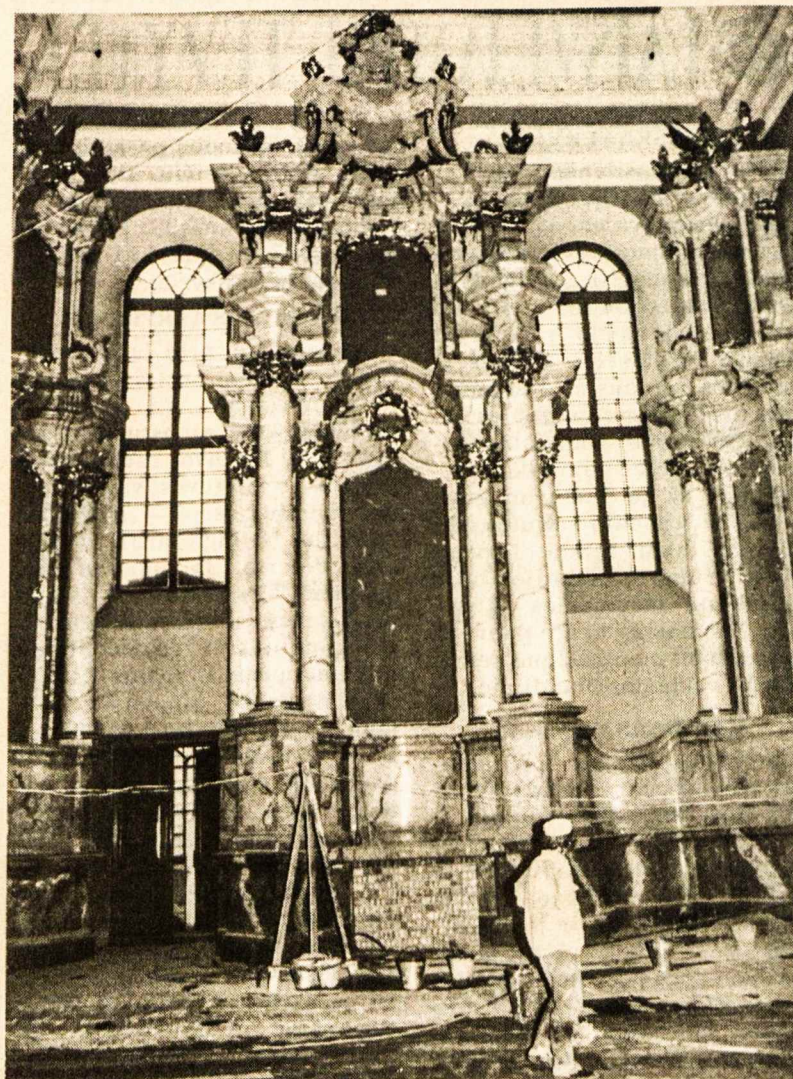
Šv. Kazimiero kolegija turi labai svarbią užduotį Lietuvos ateityje. Ji nori būti pasiruošusi ją vykdyti. Todėl Šv. Kazimiero kolegija yra reikalinga skubios ir stambios pagalbos iš išeivijos. Pagalba – finansinė talka.

Šv. Kazimiero kolegija, galima sakyti, buvo sukurta be mažiausio nieko. Reikėjo pastogės, ją surado, Apvaizdos vedami, jos kūrėjai. Nūdien ši pastogė yra reikalinga stambių pataisymų, – nebeužtenka ją lopyti, jai reikia pagrindinio remonto. Apvaizdos rankos ir širdis yra išeivijos rankos ir širdis. Pastogės remontas reikalauja stambių lėšų, todėl ir remontą turi įsijungti ne tik pavienės rankos ir širdys, bet ir išeivijos fondai stambesniu indėliu.

Teko girdėti, kad mūsų didieji fondai laukia aukų iš kunigų, bet nemato reikalo remti įstaigas, kurios ruošia kunigus Lietuvai. Tai yra labai nevykęs pasiteisinimas. Tautos ateitis glūdi ne milijoniniame fonde, bet fondo išteklį panaudojime tam, kas svarbu, svarbiau, svarbiausia.

Fondų vadovybės, būdamos išmintingais šeiminkais, konkrečiai prisidės prie tautinio sąjūdžio indėlio į mūsų atgimtančios tautos ateitį.

Sakoma, kad ir mažos bulvės pripildo maišą! Pavienės rankos ir širdys savo auka – kokia ji bebūtų, didelė ar maža – gali padėti jaunuoliams ir kunigams iš Tėvynės studijuo-

Atnaujinama Šv. Kazimiero šventovė Vilniuje. Ji buvo paversta ateistiniu muziejumi

ti Romoje. Dabartinis Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus yra išmintingas šeiminkas. Nūdien Šv. Kazimiero kolegija tarnauja ne tik padėdama jaunuoliams ir kunigams susikurti platų religinį pasaulėvaizdį, bet ir rūpinasi tautiečiais, kurie dėl sąlygų Lietuvoje yra tapę Europos benamiais. Ir tam reikia lėšų. Mums yra būdinga rūpintis vieni kitais. Buvusieji Šv. Kazimiero kolegijos auklėtiniai yra nūdien pajėgūs būti "išmintingais šeiminkais" ir teikti stipendijas. Esu vienas iš auklėtinų, didžiuojusi išsimokslinimu, kurį gavau Gregorianumo universitete ir Bibliškume. Tikiu, kad daugelis auklėtinų giliai vertina Romoje išugdytą pasaulėvaizdį ir nori padėti jaunajai kunigijos kartai praturtėti miestą, kuriame tautų apaštalas Paulius "skelbė Die-

vo karalystę ir drąsiai mokė apie Jėzų Kristų" (Apd 28, 31).

Finansinė parama Šv. Kazimiero kolegijai yra būtina. Išeivijos fondai – JAV, Kanados, Australijos ir kt. – turėtų nelaukti prašymo, bet teirautis pas rektorių prel. A. Bartkų, kokios paramos reikia mūsų švyturiiui Romoje. Pavieniai aukotojai savo auką gali perduoti per parapijas, per Lietuvių katalikų religinės šalpos įstaigą (351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207) arba siųsti tiesiog rektoriaus vardu: Mons. A. Bartkus, Via Casamonferrato 20, Roma, Italy.

Kviečiu buvusius auklėtinius susisiekti su prel. Antanu Jonušu, Šv. Kazimiero kolegijos ekonomu dėl stipendijų telkimo klierikams ir kunigams. Praturtinkime tautinį sąjūdį jėga sąjūdžio, kurį pradėjo Jėzus Kristus!

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

Ar jūs norite padėti savo giminėms, gyvenantiems Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje?

Mes siūlome jums labai priimtina patarnavimą, perkant giminėms automobilį "VOLGA" ar siunčiant pinigų, pačių geriausių išeitimų į rublius ar buitinius daiktus už jūsų dolerių minimumą.

Norėdami daugiau informacijų, skambinkite Sofijai tel. (708) 967-1977 FAX (708) 967-1439 arba rašykite adresu:

Europa Home Furnishings, Inc., 6231 W. Dempster, Morton Grove, IL 60053, USA.

REMĖME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvybei išeivijai!"

1990 m. kovo 1 d. MES PERSIKĖLĖM Į NAUJAS PATALPAS 1520 STEELES Ave. W. (prie DUFFERIN) (416) 738-9955

SONA HI FI

1990 m. kovo 1 d. MES PERSIKĖLĖM Į NAUJAS PATALPAS 1520 STEELES Ave. W. (prie DUFFERIN) (416) 738-9955

VISOS PASAULIO SISTEMOS

SONA HI FI TURI VISKĄ

HITACHI TRK-W330W

110-220 VOLTS 50-60 Hz

Užsukite pas mus įsigyti dovanų savo mylimiesiems arba savo asmeniškai pramogai Kanadoje.

\$129.99

ORSON OV-9000

\$299.99

HITACHI VM-3280

\$1499.99

SONY CFS-W350S

\$149.99

HITACHI VT-727

\$449.99

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

\$1499.99

Mes turime didžiausią pasirinkimą foto aparatų, video aparatų, televizorių, nešiojamų radijų trumpomis bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų iš tokių žymiųjų firmų:

SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS, YAMAHA & CASIO

Mes taipgi skaitliniu būdu perfilmuojam vietinę sistemą užsienietiškas vaizduojamas mūsų specialiomis kainomis, dvių valandų – \$39.95, ir išnuojam daugiasistemius televizorius bei VCR

SONA HI FI

1520 STEELES Ave. W. (AT DUFFERIN) (416) 738-9955

232 RIDEAU STREET OTTAWA, ONT. (631) 238-7090

VISA

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

LIETUVIŠKA ŠERNIENA

Lietuvoje apsilankę pirmieji medžiotojai iš Olandijos. Mat jų miškuose tėra palyginti menkas medžiojamų žvėrių pasirinkimas. Olandai į medžiokles vyksta Vokietijon ir Lenkijon, o dabar susidomėjo ir Lietuvos miškais. Pirmuosius svečius iš Olandijos labiausiai sudomino Lietuvos laukams daug žalos padarantys šernai. Olandams šerniena yra didelis laimikis. Medžiotojai už ją Lietuvon galėtų atvežti užsienio valiutos, kurios jai labai reikia. Pirmoji svečių grupė iš Olandijos buvo patenkinta medžioklės sąlygomis. Jos nariai betgi pabrėžė, kad tokioms medžioklėms reikės didelės reklamos Olandijoje.

KARINGAS MAJORAS

Sovietinio vidaus kariuomenės dalinio mjr. Olegas Frolovas, apsiginklavęs pistoletu ir automatu, kovo 17 d., būdamas girtas, nutarė iš Šiaulių nuvažiuoti į Vilnių. Kelionė Vilniun jis pasirinko taksi ir jo vairuotoją V. Valterį, grąsindamas ginklu, priverė važiuoti Vilniun. Kelionė pasibaigė Šiauliuose, kai pagrobta taksi su laikė milicininkai. Mjr. O. Frolovas, išlipęs iš taksi, pradėjo šaudyti į milicininkus, bet pats buvo sunkiai sužeistas ir galvą ir nuvežtas ligoninėn. Įvykį tiria Lietuvos vidaus reikalų ministerijos darbuotojai ir specialiai sudaryta prokuratūros grupė.

ESTIJOS ATSTOVAS

Pirmuoju užsienio diplomatu Lietuvos respublikoje tapo nuolatinis Estijos vyriausybės atstovas Martas Tarmakas, kurio įgaliojimus gegužės 5 d. Vilniuje priėmė Lietuvos respublikos ministras pirm. K. Prunskienės pavaduotojas Romualdas Ozolas. Garbės svečių stebėtojų eilėse buvo prieškariškos Estijos respublikos pasiuntinys Lietuvoje 1938-60 m. reikalų vedėjas Erichas Lipstokas. Naujasis Estijos atstovas M. Tarmakas yra gimęs 1955 m. Talline, baigęs Tartu universitetą, dirbęs Estijos mokslų akademijos cheminės ir biologinės fizikos institute, kultūrinio savaitraščio "Reede" redakcijoje. M. Tarmakas taipgi yra Estijos liaudies fronto įgaliojinių tarybos narys, tarptautinių ryšių sekretorius, Baltijos tarybos ir Estijos olimpinio komiteto valdybos narys.

LIETUVIŠKAS POPIERIUS

Lietuvišką laikrastinį popierių pradėjo gaminti "Lietuvos popieriaus pramonės" gamybinio susivienijimo skyrius Grigiskė. "Tiesos" korespondentė Violeta Griškonienė, pasiūlydama saldziai kvepiančių lietuviškų popierių, skaitytų joms primena, kad Grigiskėse per parą jo pagaminama tik 11-12 tonų, o visiems Lietuvos laikraščiams reikia apie 50 tonų. Tomis senomis mašinomis anksčiau buvo gaminamas pakavimo popierius. Deja, laikrastinio popieriaus gamyba bus sustabdyta, kai pasibaigs celiuliozės ir mazo atsargos. Celiuliozės vagonai, išsiųsti iš Sachalino

dar prieš blokados paskelbimą, rieda vėžio greičiu. Dar liūdniesni reikalai su mazutu, kurio dabar niekas nežada. Be jo turės sustoti ir visi kiti popieriaus gamybos skyriai.

VAISTAI IŠ AUSTRIJOS

Gegužės 4 d. prie Lazdijų pasienio punkto sustojo didžiulis sunkvežimis su Austrijos ženklais, atvežęs aštuonias tonas vaistų Lietuvos raudonajam kryžiui ir Lietuvos vaikų fondui. Siuntos vertė — milijonas Austrijos šilingų arba 100.000 JAV dolerių. Ją suorganizavo sąjūdžio "Pan-Europa" Austrijos skyrius, sutelkęs vaistų firmų gaminius ir aukas. Siuntą atlydėjo prof. Ulrichas Lippas ir Habsburgų dinastijos palikuonis hercogas Karl von Habsburgas, sąjūdžio "Pan-Europa" Austrijos skyriaus pirmininkas. Jiedu neturėjo sovietinės vizos įvažiuoti Lietuvon. Lazdijų muitinės vadovas A. Cegalis nutarė vaistų siuntą prie muitinės iš austriškos sunkvežimio perkrauti į vietinį ir vaistus pasiųsti Vilniun. Sunkvežimį su vaistais Lazdijų muitinės teritorijon įleido karinės sągybos viršininkas mjr. V. Bučys. Tik tada Maskvos pareigūnai telesfonu pranešė Lietuvos pareigūnams Vilniuje, kad austriai prof. U. Lippas ir K. von Habsburgas įvažiavimo vizas gali atsiimti Varšuvoje. Vilniun jie atvyko tik gegužės 7 d. Čia susitiko su Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautu Landsbergiu, valdžios pareigūnais, Lietuvos raudonojo kryžiaus ir Lietuvos vaikų fondo atstovais. Kartu su vaistais buvo atvežti ir austrų tautos linkėjimai lietuviams pasiekti pilną savo krašto nepriklausomybę. Sovietinę Lietuvos blokadą pirmieji pralaužė austriai su vaikams skirta vaistų siunta.

NAFTOS PROBLEMAS

Blokada atkreipė dėmesį į lietuvišką naftą. Geologų nuomone, vakariniuose Lietuvos rajonuose yra aptikta apie penkis milijonus tonų naftos atsargų. Lietuvos nafta yra aukštos kokybės, tinkanti tepalų gamybai. Lietuvoje šiuo metu jau yra 26 naftos turintys grėziniai, iš kurių per parą būtų galima išsiurbti apie 460 tonų naftos. Tuos grėzinius naftos tiekimui būtų galima paruošti per porą mėnesių. Gegužės 10 d. tiekimą pradėjo tik vienas grėzinys Kretingos rajone, per parą duodantis penkiolika tonų lietuviško "juodojo aukso". Tas kiekis yra per mažas darbą balandžio 23 d. nutraukusiai Mažeikių naftos perdėbimo įmonei. Paskutinieji benzino automobiliams, mazuto elektrinėms ir katilinėms lašai pasibaigs birželio pradžioje. Tada nebus kuo išvežioti maisto gaminių į parduotuves, ligonius — į ligonines, ugniagesiams pasiekti gaisravietes. Tokias liūdnas mintis savo straipsnyje "Pabaltijo vabalėlis pakelės dilgėlėse" dėsto "Lietuvos ryto" bendradarbis Vitoldas Baikštienė. Jomis, atrodo, gyvena M. Gorbaciovas, atsisakantis pradėti JAV prez. G. Busho peršamas taikias derybas. V. Kst.

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

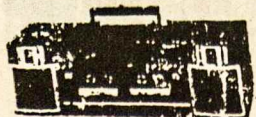
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintetizatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikabinti angliškai, ukrainietiškai, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnų (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio
9 v.r. – 5.30 v.p.p.

Gyvataričiai sukaktuvinėje šventėje gegužės 5 d. Fennell Gardens salėje Hamiltone

Nuotr. J. Miltenio

Edmonton, Alberta

EDMONTONO LIETUVIŲ KATALIKŲ MISIJOS komitetas dėkoja Bernice Remekienai bei Jurgiui ir Emilijai Karosams už kun. Valdo Brauklylos globą šių metų gavenios rekolekcijos.

ADOMAS IR FILOMENA KANTAUTAI, žiemą praleidę White Rock, B.C., vietovėje, balandžio pradžioje grįžo į savo namus Edmontone. Ten žiemodami, lietuš laikotarpiui užėjus, porai mėnesių buvo išskirdę ir suale pietinę Kaliforniją. Sveikiname grįžusius ir linkime smagios vasaros.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS su programa, dalyvaujant gausiam dalyvių skaičiui, įvyko Lietuvių namuose šeštadienio popietę, gegužės 12 d. Prieš programą Lietuvių namų kieme pirmą pastato buvo pasodintas Nepriklausomybės medis 1990 m. kovo 11-tąją įamžinti. Šešių pėdų Albertoje išauginta pušis, parūpino Mariana ir Edvardas Melikaušai. Ta proga žodį tarė KLB Edmontono apylinkės pirm. dr. P. Klemka. Ant pastato sienų kaboją keletas plakatų. Vienas iš jų skambėjo: "Lithuania's 62 days of Independence, 34 days of Blocade". Vėliau salėje sekė jaunimo atliekama programa, kuriai vadovavo D. Dubauskas. Daugelį sužavėjo 4-6 metų amžiaus vaikų grupės dainelės su išraiškos judesiais. Grupė išmokė bei jai vadovavo K. Nazarienė. Šie vaikai — tai mūsų pokarinių imigracijos tautiečių vaikaičiai. Kiti trys jaunuoliai solo ir duetu paskambino pianinu.

Po programos pirmininkas padėkojo visiems dalyviams ir ta pačia proga pasveikino motinas ir močiutes; programos vadovams buvo įteiktos gėlės. Toliau sekė sunešinių valgių vakarienė. Maldą sukalbėjo jaunutis J. Klemka. Veikė bufetas, patarnaujant V. Dovydaičiui. Prie įėjimo talkino M. Melikaušienė. Virtuvėje — J. Bartkienė, M. Andriulevičienė, P. Balutienė. Antroje programos dalyje įvyko buvusio apylinkės bendruomenės pirmininko A. Dudaravičiaus pagerbimas. Jam tai buvo staigmena. Šiai pobūvio daliai vadovavo bei dovanas įteikė dr. P. Klemka. Iš svečių tarpo kalbėjo kalgarietis Kęstutis Dubauskas. Pabaigoje prasminga žodį tarė pats Algis Dudaravičius.

Algis Dudaravičius Edmontono lietuvių kolonijai ir apamai Lietuvių Bendruomenei yra idekš daug darbų bei parodęs idealizmo. Jis užsitarnauja atskiros straipsnio. Dobilas

Tillsonburg, Ont.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju mieliems draugams už padarytą staigmeną mano sukaktuvinio gimtadienio proga, gražias gėles ir vaizus. Dėkoju visiems už dalyvavimą ir tiems, kurie dėl kokių nors priežasčių negalėjo atvykti.

Ypatingą padėką reiškiu šio pobūvio organizatorėms ir jų talkininkams. Taip pat dėkoju sveikinuosiems laiškais ir telefonu.

Dar kartą visiems ačiū — Marta Viraiteienė

Knygų rišykla

"SAMOGITIA"

meniška įriša

knygas bei žurnalus

A. Plėnys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Windsor, Ontario

KLB WINDSORO APYLINKĖ Motinos dienos minėjimą atšventė gegužės 13 d. parapijos salėje po 11.30 v.r. Mišių.

Ta intencija klebonas kun. K. Simaitis atlaikė Mišias ir pasakė pamokslą. (Už visas gyvas ir mirusias motinas Windsor Mišias užprašė O. Giedriūnienė).

Tuoju po Mišių parapijos salėje įvyko minėjimas, kurį atidarė KLB Windsor apylinkės valdybos sekretorė V. Tautkevičienė, pakviesdama O. Vindašienę perskaityti Prano Alšeno "Tremtinio laiškas motinai" ištrauką. Po to sekė trumpa meninė programa, kurią atliko valdybos narės — O. Vindašienė ir V. Tautkevičienė. Jos darniai padainavo keturias dainas. Pabaigai parodė vaizduojant iš ministerės pirmininkės K. Prunskienės viešnagės Toronto.

Po to O. Vindašienė pakvietė kun. K. Simaitį sukalbėti maldą, ir visi vaišinosi pietumis, kuriuos labai skaniai paruošė O. Giedriūnienė. Pietų metu vyko loterija minėjimo išlaidoms padengti. V.T.

London, Ontario

DOSNIOS AUKOS. Londono Šiluvos Marijos parapijos, vadovaujamos klebono kun. K. Kaknevičiaus, parapijiečiai dosniai aukoją Lietuvos religinei šalpai: \$1,000 — V. Grigelytė, XY; \$500 — D. ir P. Judickai, K.K.K.; \$250 — dr. R. Mitalas; \$100 — dr. D. Armstrongo šeima, Dragunevičių šeima, J. Jasinskai, G. Macienė, R. Miškinienė, E. G. Petrauskai ir J. Valaitienė. Kiti aukoją po mažiau, bet irgi labai nuosirdžiai. Londone 60 katalikų šeimų apylinkėje suaukoto \$5,033.

Rodnėje — West Lorne aukojų: \$110 — S. J. Paketūrai; \$105 — K. Gauciūnai; \$100 — V. Bukota, G. I. Cipariai, J. T. Rastapkevičiai. Rodnėje apie 15 katalikų šeimų apylinkėje suaukoto \$880. Iš viso klebonas gavo ir persiuntė \$5,913.

Kun. K. Kaknevičius teikia dvasinį patarnavimą ir Rodnės — West Lornės apylinkės lietuviams. D.E.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

KRONAS

R. KRONAS REAL ESTATE REALTOR

460 Brant Street, Suite 205, Burlington, Ontario L7R 4B6

Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone

ANELĖ MURAUŠKAITĖ

Verslo tel. 333-4744

Namų tel. 389-4242

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%
santaupas 8.5%
kasd.pal.taupymo s-ta 8%
90 dienų indėlius 11%
1 m. term. indėlius 12.5%
1 m. term.ind.mėn.pal. 11.5%
3 m. term.indėlius 12%
RRSP ir RRIIF (pensijos)...9%
RRSP ir RRIIF 1 m. 12.5%
RRSP ind. 3 m. 12%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 17%
nekiln. turto pask. 1 m. 14%
nekiln.turto pask. 3 m. 14.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Dienraštis "Draugas"

gegužės 12 d. laidoje praneša skaitytojams: "Draugas", Lietuvių katalikų spaudos draugija ir Jonas Šolūnas buvo įsivėlę į juridinį ginčą. Pareiškiame, kad mes visi, kaip lietuviai ir katalikai, sutarėme visas vienas prieš kitą bylas baigti. Tai mes atliekame, visiškai neatsisakant turėtųjų savo pozicijų ir nė vienas iš mūsų neprisiimant bet kokios teisinės atsakomybės. LC"

JAV LB Niujorko apygardos valdybos ir jos pirm. Vytauto Alksninio pastangomis Niujorke buvo sudarytas visų veikiančių lietuvių organizacijų specialus komitetas, kuris stengsis padėti Lietuvai, šiuo kritišku momentu siekiančiai pilnos laisvės ir nepriklausomybės. Balandžio 10 d. Kultūros židinyje suaukotas komiteto narių posėdis susilaukė apie 50 dalyvių. Jų tarpe buvo ir į JAV atvykęs Lietuvos aukščiausiosios tarybos narys agronomas Jonas Mačys. Posėdyje pasidalinta mintimis, nustatytos veiklos gairės. Jam vadovavo Romas Kęzys. Vysk. Paulius Baltakis, OFM, padarė pranešimą apie maldos dieną už Lietuvą.

Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje centro valdybos posėdis balandžio 21 d. buvo suaukotas Detroito. Sąjungos kapelionas kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo invokaciją, dalyvių pasveikino valdybos pirm. Mykolas Abarius, kalbėjęs apie šaulių lankymą JAV, Kanadoje ir Lietuvoje. Iškalbų pranešimui "Tremties trimto" red. S. Kaulienės, kapeliono kun. A. Babono, šaulių moterų vadovės A. Kirvaitytės, vicepirmininkų J. Mikulio ir V. Tamošiūno, jūros šaulių vadovo B. Valiukėno, ižd. M. Baukio, sekr. E. Milkaus, ūkvedžio J. Kinčiaus, šaudymo sporto vadovo J. Šostako. Lietuvos šaulių sąjungos septynių dešimtmečio sukaktis bus paminėta spalio 10 d. Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre.

Jaunimo stovyklavietės "Dainava" direktorių tarybos posėdyje buvo nutarta metinėje šventėje liepos 15 d. įamžinti kun. Stasio Ylos (1905-1983) kun. Stasio Ylos (1905-1983) atminimą. Baltaisiais rūmais vadinamame dr. Adolfo Damušio pastate esantis konferencijų kambarys bus pavadintas jaunimo auklėtoju kun. Stasio Ylos vardu. Ta proga šalia esančių bus pakabintas ir jo portretas. Dabartinę tarybą papildė "Gajos" korporacijos atstovė Marija Janauskienė ir Lietuvių katalikų moterų sąjungai atstovaujanti Sofija Lastienė. Stovyklavietės administratorius Albinas Grigaitis posėdžio dalyvių supažindino su numatytais pagerinimais. Papildiniui bus atvežta švaraus smėlio, parūpinti nauji garšiakabliai ir mikrofonas valgyklai. Planuojamas sporto aikštės atnaujinimas, kurio projektus parūpino Vitas Sirgėdas.

Brazilija

A. A. Alfonsas Domininkas Petraitis, gimęs 1923 m. rugpjūčio 4 d. Jurbarko, mirė Sao Paulo mieste ir iš Šv. Juozapo lietuvių parapijos buvo palaidotas kovo 31 d. Velionis mokėsi pas saleziečius Vytėnuose, filosofijos kursą išlausė Kauno kunigų seminarijoje. Pokaryje studijavo fiziką ir matematiką Italijoje, Pizos universitete, Paduvoje išlaikė religinės muzikos ir vargonų egzaminus. Ar

gentinoje, Buenos Aires universitete, 1963 m. baigė farmacijos studijas. Argentinoje ir vėliau Brazilijoje dalyvavo lietuviškoje veikloje, vadovavo lietuvių chorams ir ansambliams, suorganizavo "Mūsų Lietuvos" savaitraščio priedą vaikams, paruošė lietuvių kalbos pamokų vadovėlį.

Australija

Hobarto universiteto lietuviškųjų studijų draugija balandžio 9 d. surengė margučių dalyto vakarą, kuris jau yra tapęs tradiciniu, kasmet susilaukiančiu susidomėjusių dalyvių. Genovaitė Kazokienė juos supažindino su vėlykiniais papročiais Lietuvoje, margučiais, jų dalyto būdais. Vaską kaitino ir dažus maišė P. Taškūnienė, A. Kantvilas nudažytus kiaušinius margino peiliuku. A. Taškūnas vakaro dalyviams parūpino brošiūrų, supažindinančių su Lietuva.

Britanija

Lietuvių namuose Londone savo posėdį balandžio 5 d. turėjo Maironio savaitgalio mokyklos mokytojai. Posėdžiui pirmininkavo buvusi torontietė Živilė Šlekytė-Stanton. Mokytojai džiaugėsi gerokai padidėjusiu mokinių skaičiumi ir sustiprėjusia mokinių lietuvių kalba. Maironio mokykla šią vasarą baigs trečiuosius mokslo metus. Vidurinėse vaikų klasėse pamokos jau pravedamos tik lietuvių kalba. Darban įsijungė iš Vilniaus atvykusį vieną mokytoją. Padidėjus mokinių skaičiui, reikėjo ir didesnių patalpų, kurias mokyklai parūpino Lietuvių namų administracija.

Pirmą Vėlykų dieną Mančesterio lietuviams Mišias Šv. Čado bažnyčioje lietuvių kalba atnaušavo kan. V. Kamaitis. Po Mišių Mančesterio lietuvių klube vėlykinius pietus surengė Mančesterio lietuvių katalikų bendrija. Šeiminkinių B. Kupstienės ir K. Subačienės paruoštas patiekalus palaimino lietuvių kapelionas kan. V. Kamaitis, tą dieną sulaukęs 65-rių metų amžiaus. Sukaktuvinėka pasveikino Mančesterio lietuvių katalikų bendrijos sekr. A. Podvoiskis, ramovėnų pirm. K. Murauskas ir Boltono lietuvių vardu kalbėjęs H. Vainėkis. Pietų dalyviai kan. V. Kamaičiui sugiedojo "Ilgiausių metų". Gražiausių vėlykinių margučių varžybose I premiją laimėjo O. Virbickaitė, II — viešnia iš Lietuvos L. Šulinskienė, III — J. Šnelius.

Prancūzija

Europos parlamento sesija Strasboure balandžio 2-6 d.d. nemažą dėmesį skyrė nepriklausomybės atstatymą paskelbusiai Lietuvai. Balandžio 3 d. demonstraciją prie Europos parlamento surengė apie 40 atvykusių Vasario 16 gimnazijos moksleivių ir Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos atstovų. Su lietuviškomis trispalvėmis ir plakatais jie prašė paramos ir oficialaus pripažinimo nepriklausomai Lietuvos respublikai. Tautinių šokių grupė su mokytojo A. Paltino vadovaujama orkestrėlio palyda pašoko kelis tautinius šokius, atkreipdama spaudos ir televizijos žurnalistų dėmesį. Demonstruojančius lietuvius pasveikino Europos parlamento narys Otto von Habsburgas su sūnumi ir dukra. Parlamento vicepirm. Siebertas Albers priėmė lietuvių delegaciją, įteikusių pagalbą Lietuvai prašymą.

TRANSPAK GARANTUOJA

ELEKTRONINES PREKES

DUODAME 2-JŲ METŲ GARANTIJĄ. Siunčiame video,

stereo magnetofonus ir televizorius. Sutartis pasirašyta su ELEKTRONU — didžiausia elektroninių prekių taisyso įmone Lietuvoje.

VAISTAI. Siunčiame receptinius ir nereceptinius vaistus. "Bayer" aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, "Advil" ir kt. \$65. Vaistus galime pakeisti arba pridėti didesnį kiekį pagal pageidavimą. MUITO NĖRA.

IVAIRŲS MAISTO SIUNTINIAI. Delikatesiniai mėsos gaminiai — sprandinė, rūkytos dešros, skilandis ir kt.; kava, kakava, prieskoniai. Šių siuntinių turinį ir svorį sudarysime pagal jūsų pageidavimą. MUITO NĖRA.

PINIGŲ PERVEŽIMAS. Palikimai tvarkomi naudingiausiais būdais jūsų giminėms. Galime atidaryti sąskaitą "dolerinėje" trūkstantį prekių įsigyjimui.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiam siuvimo, mezgimo mašinas, telefonus, DEVEUS DRABUŽIUS ir t.t. Visos garantuotos elektroninės prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus.

Rašydami BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ — atsakymą į savo klausimus gausite greičiausiai — arba skambinkite: **1 (312)436-7772**

Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629 Įstaiga veikia kasdien 9-5 v.v. Šešt. 9-2 v.p.p. Arba susitarus.

MOTERŲ ŽIBURIAI

Redaguoja RAMUNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ
116 Humbervale Blvd., Toronto, Ontario M8Y 3P7, Canada

Jaunos šeimos ir seneliai

Kada seneliai kenkia ir kada padeda? Jų pagalba gali būti labai naudinga ir vertinga

Šiais laikais visur reikia mokslo laipsnių, diplomų, bet jokio egzaminų nereikia išlaikyti prieš sukuriant šeimą. Aišku, yra visokių knygų apie vaikų auklėjimą, bet ar galima iš knygų ar kursų išmokti kaip įvykdyti, dieną iš dienos, tą patį opiausią gyvenimo uždavinį — išugdyti žmogų. Taip pat neįmanoma bevaikiams suprasti to motiniškos meilės jausmo, kuris ir džiugina, ir kankina, to nuolatinio rūpesčio ir noro, kad vaikams visur ir visada būtų gera.

Tėvai ir seneliai

Daugumą auklėjimo metodų pasisaviname iš savo tėvų. Jiems tenka dar didesnė atsakomybė — ne tik savo vaikus išauklėti, bet ir žinoti, kad vaikai gal kartos jų klaidas... Tačiau reikia turėti pasitikėjimą savim, savo „kvalifikacijomis“ kaip tėvai, jog meilė ir svarbiausi principai išliks, nes mokome geriausiai kaip galime. Taipgi seneliai turėtų parodyti didesnę pasitikėjimą savo vaikų sugebėjimais auklėjant jaunas šeimas.

Senelių vaidmenį vaikų ir vaikų gyvenime bei visų darnų bendravimą nulemia jų pačių laikysena vaikų atžvilgiu. Tėvai, kuriems vaikai nėra nuosavi individai, bet savęs papildas, („an extension of themselves“), vien jų kūrinys, — niekad negalės atsilaikyti ir pagaliau visai paleisti vadeles taip, kad vaikai paaugę savo noru grįžtų užmegzti su jais ryšį kaip su brendę asmenys. Juk tėvų santykiai su vaikais, kaip ir viskas, nuolat keičiasi.

Skrydžiai iš lizdo

Vaikai, nuo mažamečių iki paauglių, mėgina savo sparnus, ruošdamiesi galutiniam skrydžiui iš lizdo. Tėvams būna sunkus momentas, kai vaikai susituokia ar išeina gyventi atskirai, nes vaikai niekad jiems neatrodo pakankamai subrendę vien su gyvenimą tvarkyti. Juk per tiek metų įprato juos visokeriopai globoti, o dabar pasijunta nebe naudingi.

Tas gyvenimo krypties pasikeitimas yra lemtingas momentas ir vaikams, ir tėvams. Pirmomis dienomis bei savaitėmis jaunavedžiai deda pamatus savo vedybinio gyvenimo atečiai — nustato gaires tarpusavio bendravimui, pasiskirstydami pareigomis. Taip pat jie nustato ateities tvarką, liečiančią tėvus, kiek jie prašys ar priims tėvų patarimų bei paramos.

Ateina laikotarpis, kada jaunieji turi būti labai diplomatiški, nes jų tėvams taip pat yra labai jautrus momentas. Vieniems lengviau būna pripažinti vaikų savarankiškumą, kitiems sunkiau.

Jaunavedžiuose konkuruoja pareigos jausmai su savarankiškumo įrodymais, o tėvai turi parodyti daug kantrybės, nes susilaikys nuo priekaištų ir reikalavimų, vaikai daug dažniau patys noriai grįš į pokalbių. Pagaliau po kiek laiko išsivysto tam tikra bendravimo tvarka. Kai kuriems tai sekasi daug lengviau — priklauso nuo to, kiek tėvai supranta, kad tas lyg ir staigus nutolimas yra natūralus reiškinys.

Sulaukus šeimos

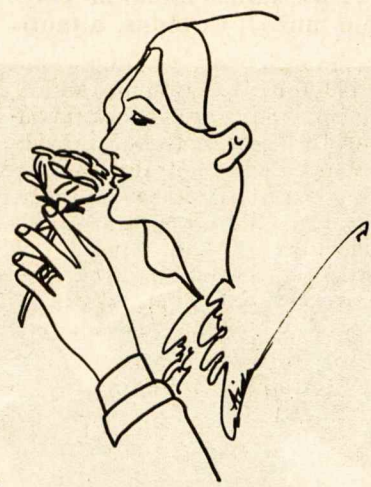
Viską tenka peržiūrėti, kai jaunieji susilaukia šeimos. Visai nenuostabu, kai pasirodžius pirmagimiui močiutė pasijunta vėl būsimanti naudinga, nes atsimena savo patyrimus ir nori jaunai motinai pa-

dėti. Močiutės parama iš tikrųjų būna svarbi ir naudinga, bet tai yra pradžia laikotarpio, kai seneliai turi būti diplomatiškiausi. Nuo jų laikysenos priklausys ateities santykiai ir su vaikais, ir su vaikais.

Svarbiausia yra seneliams suprasti, kad jų vaikaičiai nėra jų vaikai, kad jų vaikai yra suaugę žmonės, kurie patys ryšosi kurti šeimą ir būti už ją atsakingi. Dėl to ne seneliai, bet tėvai turi turėti pirmutinį ir paskutinį žodį vaikų auklėjime. Senelių vaidmuo turėtų būti kaip geros tautos ar mėsamos dėdės. Šilti, malonūs santykiai liks vaikų prisiminimuose visam jų gyvenimui. Geriau tad pakrypti daugiau į lepinimo pusę, negu vaikui būti dar vienu taisyklių ir bausmių nesėju.

Tai nesunku padaryti, jeigu seneliai nėra apsiėmę vaikus globoti kasdien. Jeigu motina dirba, ji prašo senelių pagalbos arba samdo vaikams prižiūrėtoją. Ir tai priklauso dažnai nuo pačių senelių. Išauklėję savo šeimas, dirbę, veikę, daug pergyvenimų patyrę, ypač močiutės, be atsiprašiniųjų gali atsisakyti. Juk jos savo duoklę jau atidavė.

Kita vertus, vienišiams seneliams gali būti ir malonu prižiūrėti vaikaičius, turėti vėl konkretų darbą. Be to, reikia vaikams padėti, jeigu atsiranda finansinių sunkumų:

JANINA DEGUTYTĖ

Mūsų motinų kalba

Tarsi po vasaros lietu — po tavimi kvėpuoju.
Tavo žodžiai
liečia mano kūną
gyvybės vandeniu.
Jie išsunkia į kraują,
išsiskynę audinio,
jie pirštų galuose pulsuoja
ir tylos danguje
pulkuoja į paukščių
prieš tolimą nežinomą kelionę.
Arba — iš patamsėjusių randų
prasiskleidžia erškėtožėmė...
... Ašotis, pintinė, pelynas,
auksinis šešėlis... Aš galiu
išvardinti visus daiktus,
užmirštus priekio kampe, —
ir tai bus maldos žodžiai.

Ir mėlynu varpu skamba erdvė,
kai žiūriu į tave
kaip į veidrodį,
kuriam
atrundu
savo pradžią.

1973

Nešu tau eilėraštį,
tą mažytį balto debesio namą,
kur gali užėjus sušilti
ar pabūti su savim.
Čia nepaduoda ant stalo
sidabrinių šaukštų.
Čia neiškloti
raudoni kilimai.
Bet aš nenoriu,
kad liktum
šianakt
be pastogės.
1972

juk reikia namo, automobilio, jaunavedžiams pats laikas kurti šeimą. Nebent motina labai gerai uždirba, ir didelė dalis jos algos skiriama prižiūrėtojui.

Padėti gali išgelbėti močiutė. Ji ateina, prižiūri, verda, kad vaikams būtų lengviau. Su ta aplinkybe ateina ir konfliktai. Kasdieninė tvarka dviejų šeiminių niekad nebus tokia pati. Kuri turi prisitaikyti? Jaunoji mama, dėkinga už talką, norės išvengti nesklaidumų. Bet čia tik pradžia, o kaip su vaikaičiais?

Tarp dviejų viršininkų

Jeigu seneliai laiko save autoritetu, vaikas tada turi du viršininkus. Kaip ir šeiminių, bet kurių dviejų viršininkų stiliai skiriasi. Disciplinos klausimai yra patys kebliausi. Jeigu seneliai nesitaria su tėvais, tėvai su seneliais, įvairiais klausimais vaikas gauna du skirtingus išsakymus („mesages“), kurie vaiką sumaišo ir trukdo norimo elgesio ugdymui. Čia patartina būtų neperisiimti disciplinos sprendimais. Kai atsiranda aiškūs ženklai kenksmingo elgesio, apie tai pranešti tėvams be didelių priekaištų ar išgąsčio. Primiinti galima, bet atidūs tėvai visomet jaučia, kur ir kada yra tikrų problemų.

Seneliams nenustojus mokytį, kaip auklėti vaikus, tėvai pradeda jausti dar didesnę nepasitikėjimą savimi, yra stumiami vėl į vaikų vaidmenį, lieka nepatenkinti ir nekantriai prima bet kokius siūlymus. Taip pat jauniems tėvams nesmagu todėl, kad jie turi vėl kovoti, priešintis arba nusileisti, kompromituoti savo principus.

Reikia atrinkti tai, kas tikrai prasminga, o maži dalykai dažnai patys susitvarko. Seneliai ir senelės kartais turi tendenciją viską tvarkyti, už visus galvoti. Vaikai nepakenks ir net naudinga pačiam apsispręsti, ar valgyti sūrį, dešros, ar visai nevalgyti. Senelės kartais būna sunku pripažinti, kad nė vienas vaikas nenusiilo ir nesusirgo, kad per pietus mažai valgė. Atsisakyti vėliau su sveiku užkandėliu arba vakare.

Mityba yra labai paprastas pavyzdys, bet iš tikro daug laiko sugaistama ginčuose dėl valgio rūšies, kiekio ar dažnumo. O vaikui visai nesvarbu, jis nori tik dėmesio.

Seneliams yra svarbu išlaikyti pusiausvyrą, palaikyti vaiko teisi autoritetą. Vaikai labai greitai pajunta autoriteto negebimą ir pasinaudoja progomis pasimokyti ypač iš vyresnių, net netiesioginiais būdais, kaip išsiskukinti iš taisyklių. O taisyklės būna pagrįstos racionaliais principais, ne vien tik noru įrodyti suaugusiųjų autoritetą. Kartais vėliau atidžiau pagalvoti apie vaikų „kodėl“.

Svarbiausia — atvirumas

Svarbiausia yra būti atviriems vieni su kitais, tokiomis temomis pasitarti. Pavyzdžiui, tėvai gali priešintis bet kokioms fizinėms bausmėms. Tai jų įsitikinimas, jų sprendimas, jų vaikai, ir seneliai negali imtis tos atsakomybės, kad vaikai dėl to arba dėl kitko išaugs „blogi“. Reikia suprasti, susitarti, kurie yra svarbūs, kurie ne taip svarbūs dalykai ir kada ir kaip — teoretiškai — juos vaikui geriausiai perduoti. Kartais kyla konfliktai, kurių galima išvengti pasinaudojant draugiškais pasitarimais. Reikia visiems būti atsargiems auklėjimo klau-

Baltiečių moterų tarybos Kanadoje vadovybė 1990 metais. Pirmoje eilėje iš kairės: pirm. IRENA ŠERNAITE-MEIKLEJOHN, buvusi pirm. EDITE LYNCH (latvė), buvusi pirm. EPP ARNJA (estė). Antroje eilėje: vicepirm. ELLEN LEIVAT (estė), vicepirm. ALDONA BARYSAITE (lietuaitė), vicepirm. ELMA MINIATS (latvė). Trūksta sekr. LEENA MAI LIIVET (estė)

Baltietės moterys Kanadoje

Organizuota estų, latvių ir lietuvių moterų veikla, jų nesėkmės ir laimėjimai

„Buivydiškių žemės ūkio technikumui direktoriaus Remigijaus Bružio, bibliotekos vedėjos Vidos Vanagienės, mūsų moksleivių ir asmeniška savo vardu nuosirdus ačiū Baltiečių moterų tarybai Kanadoje už nuostabią dovaną — 20 vienetų knygų jaunimui anglų kalba“. Taip rašo 1990 m. sausio 20 d. gautame laiške to mokyklos anglų kalbos mokytoja Irena Čekauskaitė. Tas knygas išsiuntė Baltiečių moterų tarybos lietuviškoji sekcija, atsiliepusi į prašymą padėti anglų kalbą besimokančiam Lietuvos jaunimui. Tai buvo jų kalėdinė dovaną — gerasis darbelis. Šis padėkos laiškas nėra pirmas ir vienintelis. 1989 m. pavasarį surengtos didelės moksleivių anglų kalba knygų vėjų Toronto bendruomenėje, jos išsiuntė 8 dešimtį siuntą Vilniaus universitetui, iš kurio irgi gauta nuosirdi padėka.

Kas gi yra ta Baltiečių moterų taryba? Kaip pavadinimas rodo, taryba jungia 3 Pabaltijo valstybes — Estiją, Latviją ir Lietuvą. Būnant to paties geografinio ir istorinio likimo sėsimis, dar nepriklausomo gyvenimo metu kilo noras geriau viena kitą pažinti, glaudžiai bendradarbiauti, pasidalinti kultūrinėmis apraiškomis. Taip prie Vytauto Didžiojo universiteto Kaune susikūrė baltiečių studentų korporacija, veikė ir baltiečių moterų tarptautinio bendradarbiavimo sąjunga.

Po Antrojo pasaulinio karo baltiečiams susibūrus į stovyklas, baltietės moterys anksti suprato, kad bendromis jėgomis lengviau ginti visų trijų tautų reikalus ir skelbti pasauliui patirtą skriaudą — laisvės praradimą. 1947 m. Essingene, Vokietijoje, įsikūrė Baltiečių moterų taryba. Jų veiklą apėmė įvairūs kultūriniai parengimai ir suvažiavimai, kur buvo sprendžiami bendri visoms rūpimi klausimai.

Po emigracijos Toronte atsidūrusios baltietės ėmėsi iniciatyvos organizacijos darbą tęsti toliau ir todėl 1952 m. buvo atkurta Baltiečių moterų taryba — Baltic Women's Council.

muose, bet ir atviriems. Minčių skaityti niekas negali. Reikia klausyti, klausyti ir vieni kitus gerbti. Skaityti, kas naujo auklėjimo ir švietimo pasaulyje. Tada atsiranda su jaunais tėvais daug bendros kalbos. Juk mūsų, suaugusių, tikslas yra toks pat: teikti mažiesiems gražią vaikystę, kuri bus jiems užuovėja brendimo audroje.

R. Sakalaitė-Jonaitienė

Mūsų vaikai

Mūsų vaikai nėra mūsų vaikai —
Jie yra sūnūs ir dukros gyvenimo,
Kuris ilgisi savęs.
Jie per mus ateina, bet nėra mūsų
dalis,
Jie yra su mumis, bet mums
nepriklauso.

Mes jiems galim duoti savo meilę,
Bet ne savo mintis.
Mes galim apgyvendinti jų kūnus,
Bet ne jų sielas.

Nes jų sielos gyvena rytojaus name,
Kur mes net sapnuose
Negalime lankytis.

KAHILL GIBRAN

cil. Jos užduotis buvo toliau tęsti, tarpusavio susipažinimo tikslu, glaudų visų trijų tautų bendradarbiavimą. Lietuviškąją tos tarybos sekciją sudarė devynios iš kiekvienos moterų organizacijos ir Bendruomenės paskirtos atstovės. Pirmąją pirmininkę tapo E. Yurkuvienė. Su laiku baltietės įsitraukė ir į platesnę politinę veiklą, kviesdamos Kanados valdžios pareigūnus pasnėkesiams. Įsijungė į sibirinių trėmimų minėjimų ruošą, žmogaus teisėms ginti mitingus, „Juodojo kaspino“ dieną ir pan.

Dvidešimt penkerių savo veiklos metų sukaktį jos paminėjo 1977 m. spalio 16 d. Estų namuose, kur pagrindine kalbėtoja buvo Baltiečių moterų tarybos centro pirmininkė Niujorke p. Ozolins. Meninėje dalyje dalyvavo mūsų „Volungė“.

Trisdešimties metų sukaktį buvo atšvesta 1982 m. kovo 21 d. Prisikėlimo parapijos salėje su pagrindine kalbėtoja to meto Kanados užsienio reikalų ministere Flora McDona-

Trisdešimt penkerių metų sukakties koncertas įvyko 1987 m. balandžio 26 d. Prisikėlimo parapijos salėje su Kanados parlamento nare Pauline Browes kaip pagrindine kalbėtoja. Koncerto dalyje atliko Sv. Jono latvių liuteronų kamerinis choras. Buvo surengta ir visų trijų tautų tautinių drabužių paroda. Šis vakaras buvo ypatingai aukšto kokybės ir susilaukė gražaus visuomenės įvertinimo.

Be šiuo pagrindinių renginių, buvo sukurta Toronto universiteto bibliotekoje išsami gintaro ir jo dirbinių paroda, Pabaltijo tautų dailės ir tautodailės parodos, poezijos bei literatūros skaitymai ir pan.

Kaip ir kitos organizacijos, Baltiečių moterų taryba turėjo ir geresnių, ir blogesnių metų. Lietuviškoji sekcija nesėkmingai bandė praplesti savo narių skaičių — turėjo tik 10 narių, aktyvių ir kitose organizacijose. Negalėdama išvystyti platesnės veiklos, krizę pajuto ypač 1988 m. pavasarį. Tuo metu lietuvių reikėjo perimti visų trijų tautų pirmininkavimą. Neatsiradus kandidatė, buvo galvojama likviduoti. Latvėms sutikus pratęsti savo pirmininkavimą dar dvejim metams, pritrūko ryžto likviduoti ir pradėta ieškoti išeikių. Į pagalbą atėjo jų metų įvykiai Baltijos kraštuose, kurie didžiule bangą išjudino ir išievių bendram darbui. Šie įvykiai šias tris tautas dar glaudžiau suriūs. Net ir pasaulio spauda, rašydama apie vieną, visuomet mini ir kitas dvi, lyg norėdama parodyti, kad visos trys, kaip nedalomis vienetais, gali kalbėti stipresniu balsu.

Tie įvykiai taip pat pareikalavo ir stipresnės Baltiečių moterų tarybos veiklos, t. y. tarpusavio bendravimo, didesnės koordinacijos politiniame veikime, palaikymo glaudesnio ryšio su tėvynėmis, konkrečios jai pagalbos teikime, profesinio išėjimo į vietinę spaudą. Tų tikslų siekti tikrai neužteko kelių moterų pastangų; į darbą reikėjo įtraukti ypač jaunesniąją lietuvių moterų kartą. Todėl 1989 m. sau-

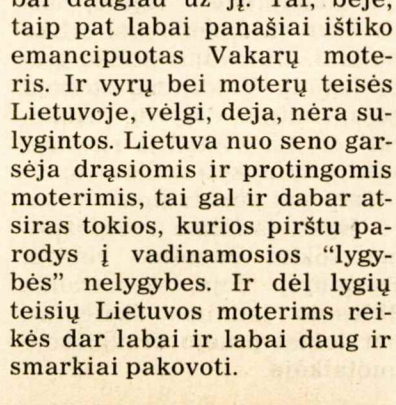
Moters perspektyvos Lietuvoje

Naujo atvirumo atmosferoje iškyla ir naujos problemos

Idomus dalykas — kalbėjimas. Žodžiai, pasirodo, gali sukelti tikrą vėtrą. Kai iki atvirumo laikų nebuvo kalbama apie įsisenėjusias opas, tai atrodė lyg jų iš tiesų nebūtų. O dabar, tais chaotiškais žodžių tvano laikais, kai visi garsiai šneka ir rašo, tai net baimė pradeda imti — bėdų ir problemų — ištisas vandenynas, be pradžios ir pabaigos!

Tad ir Lietuvos moterims per vargingus stagnacinius metus susikaupę neaprepiamai daug katastrofiškų ir todėl skubiai spręstinių problemų. Užtat jaučiamas šoks toks pasimetimas, nesusivokimas, į kurią pusę pulti skylių lopyti. Tai natūralu, ilgainiui viskas susirikiuos į savo vietas.

Bene dažniausiai šiuo metu akcentuojamos suligintos moterų ir vyrų teisės į darbą, godojama, kad moteris dirbant lygiai su vyru. Deja, pirmiausia reikėtų pradėti nuo to, kad pseudoemancipuota moteris „sutarybintoje“ Lietuvoje dirba ne lygiai su vyru, bet dvigubai daugiau už jį. Tai, beje, taip pat labai panašiai ištiko emancipuotas Vakarų moteris. Ir vyrų bei moterų teisės Lietuvoje, vėgi, deja, nėra suligintos. Lietuva nuo seno garsėja drąsėmis ir protingomis moterimis, tai gal ir dabar atsisiras tokios, kurios pirštu parodys į vadinamosios „lygybės“ nelygybes. Ir dėl lygių teisių Lietuvos moterims reikės dar labai ir labai daug ir smarkiai pakovoti.

Vakaruose moterys ne tik studijuoja universitetuose, dirba ir pasiekia gražių rezultatų savo profesijoje, augina vaikus, turi pareigų šeimoje, bet dar ir sugeba burtis draugėn, steigti moterų kūrybos žurnalus ir kurti feministinę literatūrą, kurią skaityti yra be galo idomu. Tai ištisi nauji žemynai, o jų kolumbai — moterys.

Atsikračius totalizmo, sąlygos feministinei literatūrai vystytis Lietuvoje palengvėtu, bet nereikia pamiršti ir kitų priežasčių. Iki šiol literatūrinį žmogaus įvaizdį Lietuvoje kūrė vyrai, tai jų vizijos. Ateinančios ir jų tarp moterų, beveik be išimčių, turėjo taikytis prie tų vizijų, kad galėtų iš viso prabilti, kaip kad savo laiku rašytoja George Sand turėjo vyriškių rengtis ir traukti cigaras. Šiandien moterims to daryti nebereikia. Lietuvoms rašytojoms reikėtų pasisemti stiprybės ir rašyti apie savo (o jis yra kitoks) pasaulį ir nebijoti pasirodyti moteriška, „nevyriška“. Iki šiol moteriška pasaulėjauta buvo klasiifikuojama, o tiksliau — diskriminuojama kaip jausinga, neracionali, smulkmeniška, t. y. antrąsija. Šią patogią nusistovėjusią inerciją reikės keisti, bet nereikia manyti, kad nereikės kantrybės, pastangų, nuolatinės kovos.

Jau pribrendo laikas lietuviams rašytojoms kurti savo pasaulio literatūrinę panoramą, nebijoti pasakyti, kad esu moteris ir esu kitokia nei vyrai. Tam reikia drąsos, tikėjimo, jos nestokos jaunos, talentingos rašytojos. Žodį „jaunos“ parašiau neatsitiktinai, nes daugiau vilties deda į būsimas, ateinančias ar pradedančias literates ne todėl, kad norėčiau supeikti vyresnes, bet dėl to, kad vadovaujuos sveiką savo tautos išmintimi, kuri sako, kad medį reikia lenkti, kol jaunas.

Edita Nazaraite

Kentėjimo išmintis yra gyvenimo išminties dalis. ...Tiktai Lietuviškojoje mokykloje galime tikrai išmokti kentėti, neišoti skausmą kaip vainiką (Nijolė Sadūnaitė).

Kentėjimo išmintis yra gyvenimo išminties dalis. ...Tiktai Lietuviškojoje mokykloje galime tikrai išmokti kentėti, neišoti skausmą kaip vainiką (Nijolė Sadūnaitė).

Kentėjimo išmintis yra gyvenimo išminties dalis. ...Tiktai Lietuviškojoje mokykloje galime tikrai išmokti kentėti, neišoti skausmą kaip vainiką (Nijolė Sadūnaitė).

Iškilmingas Mišias Kanados lietuvių dienose St. Patrick šventovėje Hamiltone su prel. dr. Pr. Gaida, kun. Placidu Barium, OFM – lietuvių pranciškonų vienuolyno provinciolu ir kitais kunigais koncelebravo lietuvių katalikų išeivijos vysk. Paulius Baltakis, OFM Nuotr. J. Miltenio

Suartėjimo šventė

XXXIII Kanados lietuvių dienos buvo surengtos Ontario Hamiltone

Paroda

Penktadienį, gegužės 18 d. vakarą, hamiltoniečiai ir svečiai rinkosi į Centrinę Hamiltono miesto biblioteką dail. Snaigės Šileikienės darbų parodos atidarymui. Tuo buvo pradėtos Kanados Lietuvių dienos. Parodą atidarė anglų ir lietuvių kalbomis Regina Varanavičiūtė-Haggo. Ji kalbėjo, kad menininkai gyvena dviejuose pasauliuose, taip kaip mes lietuviai. Dėl įvykių Lietuvoje irgi gyvename dviejuose pasauliuose. Po jos žodžio kalbėjo pati dailininkė Snaigė Šileikienė. Dėkojo, kad rengėjai suruošė jos darbų parodą. Kvietė ir sutiko paaiškinti kūrinius, jei kas to norėtų. Parodoje buvo išstatyti jos litografijos ir šilkografijos su pastele rinkiniai. Kai kurie darbai buvo sukurti Ispanijoje, kai su šeima gyveno Barcelonoje.

Vaidinimas. Jaunimo šokiai

Po meno parodos atidarymo visi rinkosi į gretimą bibliotekos salę. Dramos teatras "Aukuras", vad. režisierės Elenos Dauguvietytės-Kudabienės, šia proga pasirinko Antano Rūko trijų veiksmų veikalą "Bubulis ir Dundulis". Vaidino A. Ulbinas – Bubulis, ūkininkas, M. Kalvaitienė – Rožė, jo šeimnininkė, L. Liaukutė – Radasta, jo duklė, K. Kalvai-

tis – Dundulis, ūkininkas, R. Kalvaitis – Dobilas, jo sūnus, S. Karnas – Girdžius, viengungis, J. Sakalauskas – Šaltėknis, viengungis, B. Tarvydas – Tarulis, piršlys ir E. Dauguvietytė-Kudabienė – Agulė, našlė. Savo vaidmenis visi atliko puikiai, žiūrovams paliko gražų įspūdį. Vaidinimą stebėjo gera šimtinė dalyvių. "Aukuras" su šia komedija ruošiasi vasarą aplankyti ir Lietuvą. Taip pat penktadienio vakare įvyko jaunimo susipažinimo šokiai Jaunimo centre. Renginys, deja, nesutrukdė didesnio jaunimo skaičiaus, bet šokiai praėjo draugiškoje nuotaikoje.

Sportinės varžybos. Pobūvis

Šeštadienio rytas, gegužės 19 d., buvo skirtas sportui – krepšinio rungtinėms. Jos vyko Westdale gimnazijos patalpose. Dalyvavo: Toronto "Aušra", "Perkūnas" ir "Vytis", Londono "Tauras" ir Hamiltono "Kovas". Viso – 11 komandų. Vakare visi buvo kviečiami dalyvauti tradiciniame susipažinimo pobūvyje. Visuomenė, deja, tuo per daug nesidomėjo. Į erdvią ir gražią Convention salę susirinko vos apie 300 dalyvių. Visi buvo nustebę tokiu menku vakaro susidomėjimu. Nors salė buvo tuštoka, bet nuotaika pakili. Grojant geram orkestrui, visi

galėjo smagiai pasišokti. Buvo pravešta ir loterija.

Pamaldos

Sekmadienį, gegužės 20 d., pamaldos evangelikams, atnaujintos kun. P. Dilio iš Toronto, įvyko latvių liuteronų šventovėje. Jų metu, kartu su visais tikinčiaisiais, giedojo iš Toronto atvykęs evangelikų choras, vad. P. Sturmo. Visos maldos ir giesmės buvo skirtos Lietuvai. Dalyvavusieji pamaldose hamiltoniečių buvo pavaišinti užkandžiais ir kava.

Katalikų pamaldos gražioje St. Patrick's šventovėje pradėtos giesme "Maria Mater Gratiae", Guidi. Solo giedojo sol. M. Bizinkauskaitė-Bildienė, o einant procesijai prie altoriaus, Aušros Vartų parapijos choras įspūdingai atliko J. Naujalo "Maldą už tėvynę". Po to visa bažnyčia giedojo "Pulkim ant kelių". Šv. Mišias koncelebravo Jo ekselencija vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, ir svečiai kunigai: prel. dr. P. Gaida, pranciškonų provinciolas kun. Placidus Barium, OFM, kun. J. Staškus, kun. S. Šileika, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. K. Butkus, OFM, kun. E. Jurgutis, OFM, kun. dr. V. Skilandžiūnas, kun. R. Ramašauskas iš Lietuvos ir Hamiltono parapijos klebonas kun. J. Liauba, OFM, kuris buvo ir šių pamaldų organizatorius.

Jungtinis mišrus choras iš Hamiltono, Londono ir Toronto vienietų atliko programą gegužės 20 d. Kanados lietuvių dienose Hamiltone Nuotr. J. Miltenio

Vyskupas P. Baltakis savo pamokslu kalbėjo apie meilę tėvynei, apie mūsų tautos išnaudojimą, okupanto nenorą paleisti iš savo rankų. Bet Dievo padėdami, mes laimėsime, nes turime teisę gyventi laisvėje. Gana įspūdingai aukojimo aukas nešė: Lietuvos žemė – skautai, kryžių ir Sibiro maldaknygė – ateitininkai, Lietuvos trispalvė – Hamiltono apylinkės valdyba, vyną ir vandenį – katalikės moterys, ostijas – šauliai. Skaitinius skaitė A. Krivinskaitė, o tikinčiųjų maldą ir aukų maldas – Rytas Ločeris. Gražiai skambėjo Aušros Vartų parapijos choro giedamos giesmės, vad. muzikėi Darijai Deksnytei. Vargonais palydėjo muzikas J. Govėdas. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu. Procesijai išeinant, visa bažnyčia giedojo "Marija, Marija". Pamaldose dalyvavo labai daug tautiečių, šventovėje visi suoliai buvo užpildyti, buvo dar ir stovinčių.

Po pamaldų turėjusi įvykti bendra eiseną į miesto centre esantį Gore parką, dėl lietaus buvo atšaukta.

Koncertas

Vieni dar grįžo namo, o kiti, iš toliau atvykę, tiesiai vyko į didįjį koncertą, Mohawk kolegijos auditorijoje, talpinančią apie tūkstantį dalyvių. Prisirinko pilna salė žiūrovų. Nebeužteko sėdimųjų vietų, turėjo sėsti programą stovėdami. Šį koncertą, pavadintą "Laisvė Lietuvai", atidarė Hamiltono apylinkės pirm. Angelė Krivinskaitė sveikinimo žodžiu ir Kanados himnu, po kurio kun. J. Liauba sukalbėjo invokaciją. Sekė svečių pristatymas ir jų sveikinimai. Kalbėjo dr. L. Munro, Ontario parlamento atstovė, pasveikindama Ontario premjero David Petersono vardu. Ji paminėjo, kad 4 parlamentariai lankėsi Lietuvoje ir tuo suartėjo su Lietuvos žmonėmis, supranta jų dabartinius reikalavimus. Hamiltono miesto burmistras Robert Morrow savo ilgesniame žodyje apibūdino Lietuvos būklę ir jos ryžtą atgauti laisvę, pasidžiaugė lietuvių Hamiltone suruoštais didesniais renginiais, kurie miestui visada teikė garbę. Gen. konsulas Kanadai Haris Lapas kvietė visus įsijungti į bendrą tikslą – atgauti laisvę Lietuvai. PLB valdybos vice-pirm. I. Lukoš-

vičienė perdavė pirm. dr. V. Bieliausko sveikinimus, pats dėl kitų įsipareigojimų šventėje negalėdamas dalyvauti. Sveikino KLB krašto valdybos vice-pirm. V. Bireta, kviesdamas visus įsijungti į organizuojamą vaju "Pagalba Lietuvai". Planuojama sutelkti vieną milijoną dolerių. Jaunimo sąjungos pirm. A. Saplys kvietė visus dalyvauti Jaunimo kongrese, kuris įvyks Pietų Amerikoje.

Po sveikinimų prasidėjo koncerto programa. Scena buvo gana gražiai ir skoningai papuosta. Pone didelė trispalvė, o jos priekyje – balta laisvės statula. Programa suskirstyta į tris dalis: dabartis, praeitis ir ateitis. Pirmąją programos dalį pradėjo aktorė M. Kalvaitienė J. Aisčio eilėraščių "Tėviškos žemėlė". Jungtinis šeštadieninių mokyklų choras, diriguojamas muz. D. Skrinškaitės-Viskontienės, padainavo: "Vaikščiojau", liaudies dainą pagal J. Zilevičiaus harmoniją; "Mes žygiuojame tėvynėn", E. Laniauskienės, R. Klirienės; "Mūsų šūkis – Lietuva", žodžiai ir muzika R. Kuliavos, R. Poškočimienės ir "Gyvata-ri" mažieji šokėjai pašoko "Kalvelį" ir "Tra-lia-lia", žodinę dalį atliko "Aukuro" aktoriai.

Antrąją dalį – praeitis atliko Toronto mišrus choras "Volungė", vad. muz. D. Skrinškaitės-Viskontienės. Padainavo:

"Kur giria žaliuoja", žodžiai K. Vanagėlio, muzika J. Gailevičiaus; "Tau, sesut", žodžiai P. Lemberto, muzika S. Grauzinio, harmonizuota muz. J. Govėdo; "Šventa žemė", žodžiai P. Lemberto, muzika J. Govėdo; "O Nemune", žodžiai B. Brazdžionio, muzika B. Budrūno. Hamiltono "Gyvataras" pašoko "Vakaruškas", "Landytinį" ir "Aštuonytį", "Aukuro" aktoriai atliko žodinę programos dalį.

Po ilgesnės pertraukos atlikta trečioji dalis – ateitis. Čia jungtinis mišrus choras, sudarytas iš Hamiltono Aušros Vartų parapijos, Toronto Priskėlimo parapijos, Londono "Pašvaistės" ir Toronto vyrų "Aras" chorų padainavo: "Saulėle raudona", liaudies daina; "Mano žemė", žodžiai Augustaitytės - Vaičiūniūnės, muzika Viltinio; "Aušra", muzika M. Liudigo, vertė D. Petkevičiūtė, mišriam chorui pritaikė H. Sijakas; "Pirmyn į kovą", žodžiai Maironio, muzika A. Aleksio. Toronto "Atžalynas" pašoko "Kalantą", "Kerutinį", "Jonkelį" ir "Varkijietį", o "Gintaras" atliko lietuvių liaudies dainų, šokių ir muzikos pynę. Pabaigoje svečiai iš Lietuvos, Vilniaus inžinerinio statybos instituto tautinių šokių ansamblis "Vingis", vadovaujamas Gintauto Vėžausko, koncertą užsklėdė dainų, šokių ir muzikos publikos ilgais plojimais palydėtu pasirodymu. Žodinę dalį atliko "Aukuro" aktoriai.

Visas dainas pianinu palydėjo muz. J. Govėdas, o tauti-

nių šokių grupėms grojo K. Deksnio orkestras "Zagarai". "Aukuro" vadovė E. Kudabienė, aktoriai L. Liaukutė, O. Stanevičiūtė, D. Kudabaitė, K. Kalvaitis, S. Karnas, M. Kalvaitienė ir E. Čerškutė deklamavo A. Rūko, Putino, J. Marcinkevičiaus, P. Širvio, J. Aisčio ir Maironio poeziją.

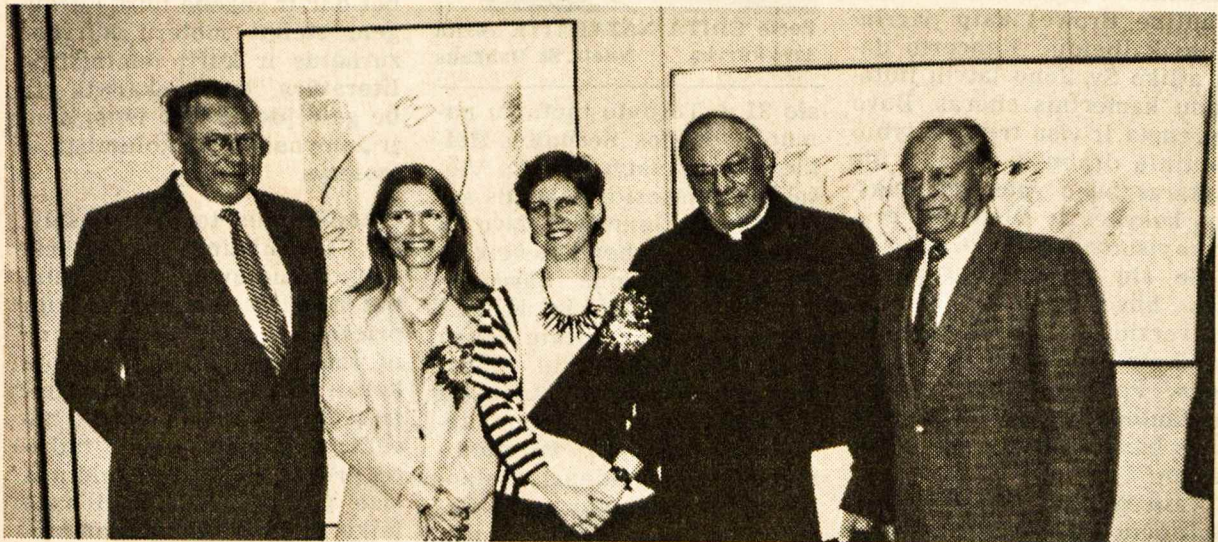
Padėkota, pasidžiaugta

Hamiltono apylinkės pirm. A. Krivinskaitė padėkojo meno vienetams, jų vadovams už programos atlikimą ir pakvietė vaišėms į Jaunimo centrą. XXXIII-čiųjų Kanados Lietuvių dienų uždarymui pirminkė pakvietė KLB krašto valdybos švietimo komisijos pirm. A. Vaičiūną, kalbėjusį negalėjusio dalyvauti KLB krašto valdybos pirm. A. Pacevičiaus vardu. Pasidžiaugė sėkmingomis XXXIII-siomis Kanados Lietuvių dienomis, padėkojo Hamiltonui už suruošimą ir kvietė šventę baigti Tautos himnu. Kaip visuomet, buvo išleistas ir metraštis, paruoštas Rytos Ločerio ir Jeronimo Pleinio. Viršelį piešė dail. Aida Vekterytė, surinko ir spausdino Danaitis Associates Inc. Leidinys 60 puslapių, gausiai iliustruotas sveikinimais ir skelbimais. JP

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškos žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Dail. SNAIGĖS ŠILEIKIENĖS XXXIII Kanados lietuvių dienų parodos atidaryme. Iš kairės: J. Stankus, Regina Varanavičiūtė-Haggo – kalbėjusi parodos atidaryme, dail. S. Šileikienė, Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Liauba, OFM, K. Simaitis Nuotr. M. Borusienės

Kanados lietuvių dienų koncerte "Laisvė Lietuvai" gegužės 20 d. Mohawk College auditorijoje Hamiltone dalyvavo tūkstantinė tautiečių minia iš įvairių vietovių. Pirmoje eilėje iš kairės: kun. K. Butkus, OFM, prel. dr. Pr. Gaida, kun. dr. V. Skilandžiūnas, Lietuvos generalinis konsulas H. Lapas, parlamentarė L. Munro, Hamiltono burmistras B. Morrow, vysk. P. Baltakis, OFM, kun. J. Liauba, OFM, kun. J. Staškus Nuotr. J. Miltenio

"Automotion Repair Service" GARAŽAS
83 Portland Street, Etobicoke, Ont. Tel. 253-5206
Savininkas – Edy Palvenis
Pabandykite, nesigailėsite

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600
1990 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ
Aplinkybės nuolat keičiantis, prisitaikydami prie naujai susidariusių sąlygų, kelionių datas ir persidėmimo punktus pakeisim. Besidomintieji, ypač važiuojantys su iškvičiamais, prašomi pasitarti asmeniškai su ALGIU MEDELIU nurodytais telefono numeriais. Parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis ir suplanuojam keliones į kitus pasaulio kraštus.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarsce St. Oshawa, Ont. L1G 4N2
Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.
■ Pervežam palaikus, palikimus ■ Prižiūrim kapus ■ Perduodam paramą giminiams ■ Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus ■ Pristatom gėles ■ Per trumpiausią laiką išrūpinam iškvičiam apsilankyti Lietuvoje. ■ Iškvičiam gimines į Kanadą ■ Parūpinam jiems draudimą ir atvežam iš Montrealio ■ "Aeroflote" patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.
Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelis, vakarais tel. (416) 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirksite iš mūsų!!!

Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.

EUROPA

Sharp VCR – \$349.99

Model #3352-A2

LIETUVA

Importo-eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

EUROPA

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

HITACHI VM-600 E

110/220 VOLTS

Dvikasetinis radijo magnetofonas – \$99.99

2938 Dundas St. W.
(i vakarus nuo Keele g-t.) Tel. 769-0631

OUR EQUIPMENT WORKS WORLDWIDE

ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS

110/220 V • MULT-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

Maloni valanda su Vilniaus "Vingiu"

Toronto "Atžalynas", bent dalele atsiligindamas už nepamirštamą išvyką į Lietuvą, pažintą tautiečių nuosirdumą, vaishingumą ir suteiktą galimybę pakoncertuoti — pasikvietė Vilniaus inžinerinio statybos instituto tautinių šokių ansamblį "Vingį". Po trumpo, bet jau visus pagaunančio, blykstelėjimo Kanados lietuvių dienų programoje, po "Canada Wonderland" pasirodymų pusvalandžio plačiai kanadiečių visuomenei tasai vilniškis ansamblis atvingiavo į Toronto Lietuvių namų didžiąją sceną gegužės 22 d.

Tas pats...

Kaip galima buvo tikėtis, į koncertą slinko nenutrūkstama grandinė tautiečių dar gerą pusvalandį prieš laiką, trukdydama Bloor gatvės judėjimą. Pasigirdo ir komentarų: ką gi — ansamblis Toronte nebe pirmas iš Lietuvos, nieko naujo, tos pačios dainos, tie patys šokiai, liaudies instrumentai, ar visa tai nepradės tik nusibosti?... Mindaugo menė užsėstos visos numeruotos kėdės. Užsėdęs, nekantravimo plojimai. Pagaliau — "Atžalyno" vardu Irena Poškutė jau sveikina mieluosius svečius. Koncertas pradedamas. Žiūrovai stengiasi sekti 19 gražioj programoj atspausdintų pasirodymų. Bet kur tau. Kol perskaitai vieną, žiūrėk, jau šoka kažkur toliau. Ir taip viskas dinga nepaprasto tempo, plojimais ir pasigėrėjimu tarp rimties ir humoro sumaišytame ritme, tik kai kur apsimtant su kanklių skambesiu ar "Lineliu roviau" senuoju kaimu kvepiančia dainele, kai kur įsimaissant birbynių sąskambiui ar atskiru įbėgimu jaunų vyrų skaidriems balsams. Šiaip jau per vieną valandą visas tik sumirguliavo, nuskambėjo, nušlamėjo.

Menas nenusibosta

Ir grįžtant prie komentarų, kad vis tas pats ir tas pats, nenustabu būtų buvę, jei, koncertui pasibaigus, būtų kas šūktelėjęs: pakartokite viską nuo pradžios! Nuosirdžiais

plojimais tam būtų visi pritarę. Mat meninis pavidalas nenusibosta. Jo imitacija neįmanoma. Ir kai tokiu pavidalu išgaunami tautiniai šokiai, kai šokėjus nešioja nemotami sparnai, kai dainelių sąskambiai liejasi maloniais nepertemptais akordais ir liaudies instrumentai nuaidi šventųjų girių ošimu — visa tai tampa tokiu paveikslu, į kurį norėtum vis pažūrėti, kad atgavos lašeliai iki širdies susunktų... "Liuoksinis-paskutinis", nesibaigiantis plojimams — ačiū — turėjo būti pašoktas dar du kartus, nebesigailint šokėjų nuovargio ir prakaito. Ir vis dėlto viskam yra pabaiga. Entuziastingai ploujusius nuramino pranešėja, išreikšdama viltį "Vingį" čia vėl pamatyti. Supažindino iš eilės su visais ansambliciais, iššaukdama juos pasirodyti. Prieš žiūrovus nusilenkė 32 šios malonios valandos kaltininkai. Pakvietė scenon ir pačius vyriausiuosius: meno vadovą Gintautą Vėžauską, vyriausią baletmeisterį Ričardą Tamutį, orkestro vadovą Antaną Auškalnį, vokalistų ir kanklininkų vadovę Vidą Jančiorienę, koncertmeisterį Robertą Stančiauską, choreografę Viliją Petruškevičienę.

Blokada bejėgė

Ansambliečiai ir jų vadovai, gėlėmis apdovanoti, žvelgė nuo scenos į žiūrovais perpildytą salę. Jie matė nuosirdumą ir pasigėrėjimą. Jautė sąlytį su išeivija. "Atžalyno" tėvų komiteto vardu, vienas išvykos į Lietuvą iniciatorių ir vadovų, V. Dauginis, padėkodamas vingiečiams pabrėžė tautos ir išeivijos ryšių prasmę; ansamblį sveikino KLB vardu V. Bireta ir Lietuvių namų — V. Kulnys. Ansamblicio pareiškimas, kad tautinio meno negalinti įveikti jokia Maskvos blokada, sukėlė ovacijas. Pranešėja I. Poškutė visus pakvietė į gretimą salę vaikšči ir pabendravimui. "Vingio" atsisveikinimo koncertas — gegužės 30 d., 7 v.v., Prisikėlimo salėje. Montrealio lietuvių ansambliu pasigėrėti turės progos birželio 2 d. S.

Vytautas Kastytis

ANT VĖJŲ KELIO

Kam pastatei, tėvuli,
Kalvos viršūnėje namas,
Kur viesulai pikti užgulę
Pakalnėnį ir marias nupūs? . . .

Prie vieno lango — šaurės vėjas,
Pas kitą — vakarų.
Po žygdarbių dienos namo parėjus,
Kur prisiglaust, kur pailsėt nebus.

Aptvėrėm seseriai darželį
Naujais kleviniais statiniais,
Išlaužė it medžius prie kelio
Pikti pakampių viesulai.

Užsėdime laukus geriausia sėkla,
Dar neišdygusią audra nules.
Vidurnakčio dievų vėjuotosios pamėklės
Varu ir prievarta užnuodijo dienas.

Ir mūsų žemė nebe mūsų žemė,
Ir mūsų namai — ne mūsų.
Pakalnės debesim dangus aptemęs
Pavasari seikėja rudenio lapus . . .

Trondheimas, Norvegija
1945 m. rugpjūčio 26 d.

Toronto "Volungės" choras, atšventęs 15 metų veiklos sukaktį koncertu gegužės 5 d. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

Verbos prie Aušros Vartų Vilniuje

G. GUSTAITĖ

Paskutinis gavėnios sekmdienis prieš didžiąją savaitę, Kristaus įžengimo į Jeruzalę atminimas. Jį, tuomet einantį pasitikti mirtį ir Prisikėlimą, pasitikti savo paskirtį, sveikino minių minios. Apsupusios iš visų pusių jos šaukė: "Osana Dovydo sūnau!", "Osana aukštybėse!", ir klojo ant žemės drabužius, šakas.

Nesulaikamai sukami politinių įvykių sūkurių ("užgrobė", "studentai mokosi gatvėje", "desantininkai išvarė", "kas bus su archyvu?", "ten mitingas", "Landsbergis pasakė..." ir kt.), malami buitės girnų ("buvo, jau nėra", "negavom", "nežinom", "nieko nebus, bet užtai turėsit laisvą Lietuvą, be okupantų"...), "ives kortele", "griebkim, neškim"...), ar suprantame, ar pajaučiame sekmdienį, Verbu sekmdienio prasmę? Kai Jėzus įžengė į Jeruzalę, "sujudo visas miestas ir klausinėjo: "Kas jis toksai?" Ką atsakytumė mes, ar berastume laiko sustoti?

Palmių, šakų, klotų po Kristaus kojomis, atminimas, sykiu bažnytinis ir pagoniškių papročio išraiška ir yra gražiosios, retosios Vilniaus verbos. Didžiosios jų prekyvietės, be Kalvarijų turgaus, prie Šv. Petro ir Povilo šventovės, prie Aušros Vartų. Dar toli prieš juos ir už jų, iki pat Šv. Terešės šventovės, iš abiejų pusių sėdi, stovi verbūninkai (daugiausia verbininkės, daugiausia nebejaunos), prie kojų susitę, susidėlioję ilgų žiemos vakarų turtą — verbas. Padarytos iš visokių džiovintų žolelių, gėlių, javų varpų jos traukia akį nevienoda forma, dydžiu, spalva, piešiniu. Antai puikuojasi aukštos išdžiūtos pūstašonės kazimierinės, vadinamos karūninės (kur berasi vilnietiškesnę dovana...), o štai vadinamos širdinės (primenančios Marijos širdies piešinį, išlenktą iš motiejuko arba javo varpos), kuklesnės, nuoširdesnės, arba paprastos, spalvingos, margos, lygiašonės. Kiek čia darbo, kantrybės, kruopštumo ir meilės!

Be verbų, kadagio šakelių, prie pat vartų, sukabinti virvelėmis ant karčių, supasi meniški arkliai, paukščiukai, padaryti taip pat iš pievų žolių, šiaudelių, vytelių. Jie tokie dailūs, patrauklūs, kvepiantys pieva, bet... bėgėdieskai brangūs. (Šeimininkas — dailininkas paaikšino, ką tik

nusipirkęs sodybėlę, reikia pinigų).

Kas begali būti įspūdingesnio už vaizdą, sukuriama kartą per metus prie Aušros Vartų? Su iškeltom virš galvos verbom suaugę, su verbom pakylėti ant tėvų pečių vaikai. Ir atrodo, kad neplati gatvelė tampa gyva — juda, žydi banguoja. O virš spalvingos minios vartuose Gailestingoji Madona, taip pat tokia vilnietiška (be kūdikio, labai reta bažnytinėje ikonografijoje), ant sidabrinio jau no pusmėnulio. Tai jos dvasios sušvelnintos vilniečių širdys atsileidžia, ir jie niekur nepuola, stovi, žiūri šypsodamiesi, renkasi, kupini atlaidumo, gerumo.

Subtilus Vilniaus meno vertintojas Mikalojus Vorobjovas yra parašęs, kad Vilnius, tai "... ne prislėgtas prie žemės

didmiestis, paskendęs kasdieninių reikalų triukšme, o maldu ir relikvijų, sapnų, stebuklų ir tikėjimo vizijų šventovė". Iš tiesų, kas neįėjo per Aušros Vartus Verbu sekmdienį (spindint saulėtam rytui), tas nepajuto miesto šventovės tradicijos, jo senos istorijos, tas nematė Vilniaus...

P. S. Pavasarišką balandžio 29 d. pavakare į "tikėjimo vizijų šventovę" atėjo kitas stebuklas: Katedros aikštėje skambėjo L. Beethoveno IX su ode džiazmui finale. Nežinau, ar galėjo kam kilti geresnis sumanymas — dabartinėje blokados padėtyje pranešti pasauliui apie mūsų buvimą, mūsų dvasią genialaus vokiečio muzika, didingų tikėjimo, vilties aktu. Didžiųjų mūsų sumanymu, jo autorium — Vytautu Landsbergiu!

"Du pasauliai"

Dailininko D. Lukšos paroda Montrealyje

E. NAZARAITE

Lietuvių kilmės kanadietis dailininkas Dovydas Lukša Montrealio galerijoje "Daniel" eksponavo naujausius savo tapybos darbus. Paroda veikė nuo gegužės 10 iki 26 d.

Tai konceptuali tapybos paroda, kurią dailininkas Lukša pavadino "Du pasauliai". Dailininkas plastinėmis priemonėmis stengiasi išreikšti, o ir apmąstyti pasaulio dualumą, gyvenimą suvokti kaip komedią ir tragediją vienu metu, suprasti ryšį tarp harmonijos ir prieštaravimų, tarp emocionalaus prado ir racionalaus.

Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad Lukšos tapybinė kalba yra paprasta. Šį kartą jis atsisako savo mėgstamos išraiškos per figūrines kompozicijas, naudojia mišrią techniką (drobę, aptemptą popierių), nes dailininkas jaučia, kad popieriuje galima subtiliau niuansuoti pustonias. Darbai nemažo formato, dydis nuo pusantro metro iki dviejų su viršum. Koloritas orkestruojamas kontrasto principu, gana grafiškai — žaidžia šviesūs ir tamsūs plėmai. Pagrindiniai paveikslų veikėjai tapybinės Dovydo Lukšos kompozicijose — geometrinės figūros, sukeliančios magiškus, net baugių ženklų įvaizdžius. Paveiksluose vyrauja pilkos,

giliai žalios, sodrios rudos ir auksinės, balvos spalvos, potėpis tirštas ir nervingas.

Savo nauju ciklu Lukša gerokai nutolo nuo ankstesniųjų, gana sunkių išpattyti medinių skulptūrų, tačiau vargu ar naujieji tapybos darbai galėtų būti pavadinti grynomis abstrakcijomis.

Idomus jo paveikslas diptikas "Ekstravertas-Intravertas". Kairioji diptiko dalis kloritu bei kompozicija kiek primena Čiurlionio vizijas: virš vandens, migloje matyti topolių siluetai, dangus žalsvai auksinės spalvos, neramus ir debesuotas, o erdvėje plečiasi šalto mėlynumo rombai, tarp kurių šviečia varinės saulės. Tuo tarpu dešinioji diptiko pusė itin tamsi, dramatiškai rudom ir juosvonom spalvom, su kuriomis kontrastuoja vaiski platininė šviesa. Danguje — stora juoda linija išvedžioti apskritimai, o centre — permatomas kubas. Dailininkas tarytum nori patikėti, kad idealas pasiekiamas tik balansuojant amžinas priešybes.

Dail. Lukša teigia pasaulio būties binariškumą, bet tuoj pat pabrėžia, kad jam yra kur kas svarbiau išsiskverbti į gylį, anapus akivaizdumo. Visam tam galima suteikti formą ir spalvą — tad štai koks galin-gas yra menas! Visuomet yra dalis žinomo ir nežinomo.

Dail. Dovydas Lukša palieka vietos ir žiūrovo apmąstymams, tuo kiek priartėdamas prie rytiškosio meno tradicijų, kai menininkas prabyla į kiekvieną individą atskirai, bet tuo pačiu metu į visus iš karto. Lygiai kaip poetas, kuris kalba į kitus ne tiek sakydamas, kiek nepasakydamas, nutylėdamas. Žodžių skaičius yra ribotas, bet jų sugestijuo-jamos idėjos — beribės.

Išleistas gražus parodos katalogas su spalvotomis dail. Dovydo Lukšos darbų reprodukcijomis, palydėtas Elizabeth Wood žodžiu.

• Menas yra aš, mokslas — mes (Claude Bernard).

Atsiųsta paminėti

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA. Metraštis 1989-1990. Redakcija: Ramūnė Jonaitienė, Giedra Paulionienė, Žilvė Selmanienė, Jaunutis Selmys. Spaudė Danaitis Associates Inc. spaustuė. Leidinys gausiai iliustruotas nuotraukomis iš mokyklos gyvenimo, mokinių piešiniais bei rašiniais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Eugenijaus Kriaučeliūno tūkstantio dolerių 1989 m. jaunimo premiją laimėjo Argentinos lietuvaite Ariana Rastauskaitė. Premiją už lietuvišką veiklą jai pasiskyrė vertintojų komisija, kurią sudarė: kun. Antanas Saulaitis, SJ, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Alvydas Saplys, JAV jaunimo sąjungos pirm. Darius Sužiedėlis, šeimos atstovės Irena Kriaučeliūnienė ir Vida Jonušienė. Premijos laureatė, gyvenanti sostinėje Buenos Aires, yra Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė, Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos narė. A. Rastauskaitė taipgi yra išrinkta 1991 m. pabaigoje įvyksiančio VII-tojo pasaulinio lietuvių jaunimo kongreso koordinatore.

Prof. dr. Rolandas Pavilionis, Vilniaus universiteto vicerektorius, kovo 28 d. pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Paryžiaus universiteto Rytų kalbų ir civilizacijos institutu. Sutarties pasirašymui vadovavo Paryžiaus universiteto kanclerė Michele Gendreau-Massaloux, visų jo skyrių rektorė. Prof. dr. R. Pavilionis prancūziškai tartame žodyje pabrėžė, kad šia sutartimi atkuriami pirmieji tiesioginiai ryšiai tarp Vilniaus ir Paryžiaus universitetų po II D. karo. Dabar tas bendradarbiavimas nebus vykdomas per Maskvą. Jis taipgi priminė prieškarinius laikus, kai nepriklausoma Lietuva turėjo glaudžius ryšius su Prancūzija. Tada plačiausiai Lietuvoje dėstoma užsienio kalba buvo prancūzų, o Prancūzija kartais turėdavo daugiau nei 300 lietuvių studentų.

Ryšius nutraukė Lietuvą okupavusi Sovietų Sąjunga. Prof. dr. R. Pavilionis džiaugėsi, kad naujoji tiesioginio bendradarbiavimo sutartis tarp Vilniaus ir Paryžiaus universitetų sudarys sąlygas abiem pusėm keistis studentais ir profesoriais. Paryžiaus universiteto Rytų kalbų ir civilizacijos institutui prieš penkio metų buvo įjungta ir lietuvių kalba, kurią dėstė dabar jau pensijon išėjęs dail. Žibuntas Mikšys. Jį pakeitė prancūzas prof. Chicouen ir lektore dirbanti Genovaitė Kačiukienė.

Dienraštis "Draugas" savo tradicinį koncertą kasmet surengdavo Čikagoje, o šįkart planus pakeitė Lietuvos operos solistų soprano Sofijos Jonaitytės ir lyrinio tenoro Algirdo Januto pasikvietimas iš Vilniaus su pianistu Povilu Stravinsku. "Draugo" koncertai įvyko keturiuose lietuvių kolonijose: Los Angeles mieste — kovo 18 d., Klivlande — kovo 25 d., Čikagoje — balandžio 1 d., Niujorke — balandžio 7 d. Sol. S. Jonaitytė, Vilniaus operos ir baleto teatre dainuojanti nuo 1974 m., yra baigusi Vacio Daunoro klasę Vilniaus konservatorijoje. Sol. A. Janutas yra Virgilijaus Noreikos auklėtinis, Vilniaus konservatoriją baigęs tik 1989 m., i Vilniaus operos ir baleto teatrą įsijungęs studijų metais. Pianistas P. Stravinskas, Vilniaus filharmonijos solistas ir dėstytojas konservatorijoje, yra baigęs P. Čaikovskio konservatoriją Maskvoje 1976 m. "Draugo" koncertuose jis akomponavo solistams, programom įsijungdavo M. K. Čiurlionio ir L. Beethoveno kūriniai.

"Draugo" koncertų pirmoji dalis buvo skirta lietuvių kompozitorių dainoms ir operų arijoms. Ją sol. A. Janutas pradėdavo "Vaidilos daina" iš Jurgio Karnavičiaus operos "Grażina", pereidamas į Juozo Grudžio "Agonėles", "Dainių", "Pavasario naktį Berlyne" ir kitas dainas. Sol. S. Jonaitytė įsijungdavo pagrindinėmis J. Karnavičiaus "Grażinos", Miko Petrausko "Birutės", Balio Dvariono "Dailios" soprano arijomis. Pirmąją dalį abu solistai užbaigdavo J. Karnavičiaus "Grażinos" Ramunės ir Laimučio duetu. Įvadu į tarptautinius klasiku skaitą antrąją koncerto dalį įvedė Juozo Grudžio "Fidelijaus" operos. Šioje dalyje sol. A. Janutas atlikdavo arijas iš G. F. Haendelio "Kserko", F. J. Haydno "Vaisininko", Gaetano Donizetti operos "Lucia di Lammermoor", G. Gershwino "Porgio ir Besės", sol. A. Jonaitytė — arijas iš W. A. Mozarto "Figaro vestuvių", A. Boito "Mefistofelio", G. Verdzio "Sicilijos mišparų", J. Strausso "Šikšnosparnio". Koncertus jie užbaigdavo populiariauju Alfredo ir Violetos duetu iš G. Verdzio "Traviatos".

Tauragiškio tautodailininko Antano Kazlausko medžio skulptūra "Šventoji Marija" papuošė Kelmės rajono Užvenčio kapines. Kita jo skulptūra puošia Jūros upės krantinę Tauragėje. A. Kazlauskas, medžio drožyba susidomėjęs vaikystėje, savo namuose dabar turi nemažai lietuvių tautos atgimimą simbolizuojančių drožinių.

Panevėžio dramos teatras savo repertuarą papildė J. Tumo-Vaižganto "Nebylio" apysaka, inscenuota R. Samulevičiaus. Premjerinį spektaklį paruošė rež. A. Počinai, pasinaudodamas dailininko V. Maziuro scenovaizdžiais ir kompozitoriaus V. Bartulio muzika. Pagrindinius vaidmenis sukūrė aktoriai — V. Esviejevas, A. Preidytė, D. Melėnaitė, V. Bartusevičius, G. Karka.

Vilniečių tautodailininko Stasio Babiko kalvystės darbų paroda buvo surengta Biržų pilyje. Lietuvos tautodailininkų sąjungos narys S. Babikas yra nukaldinęs apie 300 įvairių papuošalų pastatams ir už juos laimėjęs valstybinę Lietuvos premiją. Biržų pilies menėje po aukštais skliautais parodos lankytojai žavėjosi talentingo kalvio S. Babiko iškaltais kūriniais — saulutėmis, kryžiais, žvakidėmis, šviestuvais, židinio komplektais.

Ievos Simonaitytės 1989 m. premija paskirta fotomenininkėi Onai Pajedaitei už pernai išleistą knygą "Ji buvo Simonaitytė". Šiame leidinyje žodžiu ir nuotraukomis O. Pajedaite nupiešė gyvą portretą 1978 m. rugpjūčio 27 d. mirusios rašytojos Ievos Simonaitytės, su vėlone artimai bendravusi paskutiniaisiais jos gyvenimo metais. O. Pajedaite nuotraukos užfiksavo Mažosios Lietuvos metraštininke laikytos I. Simonaitytės svarbias gyvenimo akimirkas. Ievos Simonaitytės premiją prieš keletą metų įsteigė Klaipėdos rajono Agluonėnų kolchozas. Anksčiau šią premiją laimėjo filologijos dr. Vytautas Kubilius, rašytojai Romas Sadauskas ir Kostas Kaukas.

Vilniaus arkikatedros kolonų papėdėje gegužės 4 d. vakarą studijinis teatras "Ažuolas" pirmą kartą suvaidino Kazio Inčios pjesę "Vincas Kudirka". Spektaklį stebėjo Katedros aikštėje susirinkę vilniečiai. Po atviru dangumi skambėjo aktorius Vyto Mikalausko atgaivinti jautrus dr. Vinco Kudirkos žodžiai, tinkantys ir dabartinioms dienoms: "Atmerk akis — mažutėliai ir didieji, ligoti ir sveiki, neregiai ir žvalieji, — artinasi mūsų išbandymo valanda. Spieskitės į krūvą, ženkit, reikalaukit, patį carą pasiekit, ties jo rūmais sustokit ir šaukit: 'Mes patys sudėsim aukas, savo asmen laimę atiduosim, tiktai duok mums laisvės!' " Ir aktoriai, ir žiūrovai, spektakliui pasibaigus, prie senujų Vilniaus arkikatedros sienų padėjo uždegtas žvakes.

Jurgio Savickio (1890-1952), Lietuvos diplomato ir rašytojo, šimtas gimtadienis gegužės 3 d. buvo paminėtas Lietuvos menininkų rūmose Vilniuje. Šia proga primename, kad J. Savickių, beveik visiškai užmirštam dabartinėje Lietuvoje, teko būti jos atstovu Danijoje, Švedijoje, Norvegijoje, Olandijoje, Suomijoje, Latvijoje, Tautų Sąjungoje. Mirė jis Prancūzijoje, Hermitage (Ermitaže) prie Viduržemio jūros, kur turėjo "Ariogala" pavadintą nedidelį ūkį. J. Savickio kūrinius aptarė literatūrologu vadinamas filologijos dr. Albertas Zalatorius. Literatūrinį velionies palikimą sudaro: novelių rinkiniai "Šventadienio sonetai" (1922), "Ties aukštu sostu" (1928), "Raudoni batukai" (1951), romanas "Šventoji Lietuva" (1952), dviejų tomų dienoraštis "Žemė dega" (1956-57), kelių knygų išpūdziai "Atostogos" (1928), "Truputis Afrikos" (1934) ir dvi tomės "Kalionės" (1938). Dr. A. Zalatorius pabrėžė, kad J. Savickis yra vienas pirmųjų rašytojų lietuvių literatūroje, savo kūrinius skyrusius išprususiam skaitytojui. "Vaga" dabar išleis Janinos Zekaitės sudarytus penkis J. Savickio raštų tomus. Planuojama paruošti ir prisiminimų knygą bei monografiją. J. Savickio šimtųjų gimimo metinių minėjime atsiminimais dalijosi sūnus dail. Augustinas Savickas, kalbėjo dukterėčios Rūta ir Algė Savickaitės. Sukaktuvininko J. Savickio kūrinių ištraukas skaitė aktorius Vladas Bagdonas.

V. Kst.

Vingiečiai gegužės 21 d. koncertavo kanadiečių visuomenei Canada's Wonderland parke

Nuotr. O. Burzdžiaus

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	10 %
180-185 d. term. ind.	10 1/2 %
1 metų term. indėlius	10 1/2 %
2 metų term. indėlius	10 1/4 %
3 metų term. indėlius	10 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk.	12 1/2 %
2 metų GIC-met. palūk.	12 %
3 metų GIC-met. palūk.	12 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	11 1/2 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	9 1/2 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	12 1/2 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	12 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	12 %
Taupomąją sąskaitą	8 1/2 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	10 %
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	13 1/2 %
Sutarties paskolas	
nuo	13 1/2 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	13 3/4 %
2 metų	13 1/2 %
3 metų	13 1/2 %
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	12 1/4 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valiras) sąskaitas.

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936
2239 Bloor Street West.
Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ**MARGIS DRUG STORE**

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER**AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS**

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD,

Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

MARIUS E. RUSINAS, turis aštuonerių metų

patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudros bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company

390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2

Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,

nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)

Islington, Ontario M9B 1A6

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Kanados sporto darbuotojai su Prancišium Eiginu, Lietuvos "Sambo" federacijos vadu. Iš kairės: Sig. Krašauskas, Pr. Eiginas, A. Šileika ir R. Sonda

SPORTAS

—Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

LIETUVOS MEDIKAI SPORTUOJA

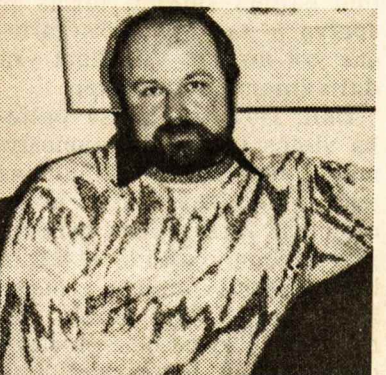
Lietuvos medikų "mažoji futbolio" mėgėjų organizatorius ir aktyvus žaidėjas dr. Juozas Prušinskas viešėjo Torontose. Šia proga teko su juo pasikalbėti šios organizacijos ir aplamai medikų dalyvavimu Lietuvos sporte klausimais. (Mažasis futbolis – 5 žaidėjai, žaidžiamas žiemos metu salėse. Didysis, žaidžiamas lauke su pilna 11 žaidėjų komanda).

Dr. Prušinskas gimė 1952 m. Vilniaus mieste. Čia mokėsi, o taip pat baigė ir internatą – sporto mokyklą, futbolio klasę. Žaidė vidurinę mokyklą ir atstovaudavo miesto rinktinėi. 1969 m. pradėjo medicinos studijas Vilniaus universitete. Buvo įsijungęs į mokslinius būrelius. Baigęs universitetą chirurgijos teisėmis, iki šiol dirbuoja Onkologijos institute Vilniuje, galvos ir kaklo navikų chirurgijos skyriuje. Profesiniam pasiruošimui gilinasi Charkovo ir Kijevo medicinos institutuose. Mokslo metais aktyviai žaidė futbolą medikų futbolio komandoje.

Lietuvos medikų metinės futbolio varžybos vyksta kiekvienais metais rugsėjo gale tarp Kauno ir Vilniaus miestų. Galvojamą mažąjį futbolą varžybas jungti į "Saulės" mūsų tradicines sporto varžybas Šiauliuose. Medikų mažojo futbolio varžybos pradėtos rengti prieš 40 metų. Tai dr. Eugenijaus Kareno taurės varžybos ir Vilniaus miesto varžybos dėl Šlyžiaus pereinamosios taurės. Šlyzius, nepriklausomai Lietuvos iškilusis futbolininkas, vėliau žaidęs "Spartake". Jis įkūrė santarietį klubą "Santa", dar ir dabar vadovauja mažojo futbolio žaidėjams.

Italijos medikai, mažojo futbolio mėgėjai, š. m. birželio mėnesį Venecijoje praves pirmąjį tarptautinį turnyrą, kuriame tarp 20 tautų dalyvaus ir Lietuva. Lietuvos medikų komandos išskirti tarpininkavo Milane gyvenantis Romualdas Žulpa. Šio turnyro metu bus tariamasi įsteigti pasaulio medikų, futbolio mėgėjų, federaciją. Bus tariamasi taip pat apie sekancio turnyro pravedimą, jį derinant su kultūrine programa, pasaulio gydytojų simpoziumu, pasaulio futbolio varžybos ar pan.

Lietuvoje yra labai populiarus turizmas. Medikai taip pat ruošia šventes, festivalus, keliones baldarėmis, kultivuoja orientacinį sportą ir dalyvauja kitose turistinės technikos sporto varžybose. Šachmatuose pvz. prof. Henrikas Šimkus yra dalyvavęs Europos šachmatų susirašijimo varžybose. Lauko tenise jauni medikai dalyvauja Lietuvos pirmenybėse. Dalyvaujama lygumų slidinėjime ir t.t. Su svečiu dr. Prušinsku atsiveikinta, linkint sėkmės jo komandai Venecijos pirmenybėse.

Dr. JUOZAS PRUŠINSKAS "mažoji futbolio" Lietuvoje organizatorius. Nuotr. Sig. Krašausko

Century 21 OFFORD
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės!

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

Jaunių klasėje rungėsi Toronto "Aušra", Hamiltono "Kovas" ir Londono "Tauras". Pirmosiose rungtynėse "Aušra" laimėjo prieš "Taurą" 60:45 (25:22). "Aušrai" taškus pelnė: Andrius Krašauskas-Tyler 38, Jonas Šalkauskas 10, Mykolas Šileika 6, Linas Underys, I. Griša ir R. Rost po 2, Darius Viskontas, Julius Šalkauskas po 0. Antrosiose rungtynėse Hamiltono "Kovui" taip pat laimėjus prieš "Taurą" 85:53 (36:18), baigė teko susitikti su Toronto "Aušra". Šias rungtynes laimėjo "Kovas" 81:51 (32:22) – taip pat pirmąją vietą. "Kovo" jauniai žaidžia gerai krepšinį, ir yra pastebimas komandos vadovės D. Vinerkienės įdėto darbo vaisius. "Kove" žaidė ir pelnė taškus: G. Dziemonas 26, J. Tatti 22, T. Tatti 12, G. Murray 8, R. Weselwsky 5, G. Tatti 4, N. Chrolavičius 4, C. Butkevicius 0. Toronto "Aušrai" taškus pelnė: Andrius Krašauskas-Tyler 24, Mykolas Šileika 7, Jonas Šalkauskas ir Julius Šalkauskas po 6, Darius Viskontas 4, I. Griša, R. Rost po 2 ir Linas Underys 0.

DVIGUBAS POSĖDIS

1990 m. gegužės 14 d. Toronto Lietuvių namuose posėdžiavo Toronto sporto klubų, Kanados sporto apygardos, ŠALFASS – Kanados išvykos į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje 1991 m. vadovai: R. Sonda, A. Šileika, R. Kuliavas, E. Stravinskas, G. Sendžikas, A. Morkūnas ir Sig. Krašauskas.

Pirmoje posėdžio dalyje svarstyta "Aušros" krepšinininko R. Sykas perėjimo į "Vyčio" klubą reikalas... Kaip ir seniau... klubų valdybų nepareigėjimas laiku atlikti sportininkų registraciją pagal ŠALFASS skelbiamas taisykles, visuomet sukeliama nesklaidumų. Šis atvejis turėtų būti "pamoka" jauniesiems vadovams dėl tvarkos prižiūrinimo...

Antroje posėdžio dalyje paliesti išvykos į IV PLS žaidynes 1991 m. Lietuvoje reikalai. Ruošiamasi vykti, išskyrus atveji, jei politinė padėtis krašte kelsis mums nepalankia klinkme.

GOLFO ŽINIOS

1990 m. gegužės 12 d. Golf Haven įvykusiame TLG klubo sezono atidarymo turnyre dalyvavo 42 golfinkai. Turnyrą pravedė klubo pirm. A. Jonikas, talkinamas A. Staucko ir K. Eimanto. Turnyro laimėtojai: 1 v. K. Eimantas su 80, 2 v. S. Podadecki 81 ir 3 v. M. Ignatavičius su 82 smūgiais. Moterų klasėje 1 v. laimėjo I. Kymantienė su 98 smūgiais. Su išlyginamaisiais smūgiais 1 v. teko D. Vaičiūniui 63, 2 v. R. Astrauskui 69 ir moterų kl. 1 v. G. Stauckienei su 73 smūgiais.

Išlyginamųjų smūgių sistema išvesti laimėtojai A. B, C, D klasėse. Taip pat senjorų ir pensininkų klasėse, kurių laimėtojai tapo P. Pargauskas, E. Kuchalskis ir Al. Kuolas, P. Stauckas.

Svidinio primetimus arčiausiai veliavos laimėjo: R. Šimkus, D. Ferguson ir St. Podadecki. Nežinomoji skylė – laimėtojas R. Kartavičius ir turnyro dalyvio dovana teko M. Podadeckui.

Skautų veikla

• Vyr. skautės kandidatės, besiruošdamos į žodžius, turi parašyti tam tikrus rašinius. Čia kai kurios mintys iš Audros Paulionytės temos "Jei aš būčiau vyriausioji skautininkė". Ji rašo: "Pirmiausia aš pakeičiau stovyklavimą (...) visi galėtų turėti ilgesnį maldybos ir įrklavimo laiką (...) reikėtų parūpinti geras platformas ir naujas palapines (...) prausyklos ir dušai galėtų būti pataisyti (...) turėtų daugiau veiklos negu vieną Kaziuko mugę (...) galėtume sugalvoti kitų projektų (...) brolija ir seserija galėtų turėti bendras iškylas arba sveigas mieste ar gamtoje. Būtų smagu pabendrauti ir gal net kokias varžybas turėti. Būtų įdomu bendrauti su Lietuvos skautais, kartu stovyklauti ir pasimokyti daugiau naujų lietuviškų dainų. Taip pat per bendravimą išmokime geriau kalbėti lietuviškai".

• Su JAV ir Kanados lietuvių skautais nori susirašinėti Kaune gyvenantis Mindaugas, 12 metų, ir Rasa, 15 m. Rašyti galima lietuvių arba anglų kalba. Taip pat moka ir vokiečių kalbą. Adresas: Rasa arba Mindaugas Statkevicių, 7-28 Vairo g-vė, Kaunas, 233043, Lietuva-Lithuania.

• Kanados rajono skautų-čių stovykla "Atgimimas" "Romuvoj" įvyks rugpjūčio 5-18 d.d. Registruotis galima pas draugininkus, tūntininkus ir v.s. A. Baltakienę, 82 Hardale Cres., Hamilton, Ont. L8T 1Y1. Tel. 1-416-385-5681.

• Lietuvoje ruošiamas Mažosios Lietuvos krašto skautų-čių stovykla rugpjūčio 1-15 d.d. Skomantuose. M.

• Lietuviškas žodis vaikui yra kaip sėkla dirvon, kuri su laiku prazyta gėlių žiedais

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.

- elektros išvedžijojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 LIC E 1044

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term.indėlius	
10 1/4 % už 6 mėn.term.indėlius	
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius	
10 1/4 % už 2 m. term. indėlius	
10 1/4 % už 3 m. term. indėlius	
11 1/2 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	
12 1/2 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
12 % už 2 m. GIC invest. pažym.	
12 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
12 1/2 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
12 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
12 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
9 1/2 % už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 1/2 % už taupymo sąskaitą	
10 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo...13 1/2 %	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	14 %
2 metų	14 %
3 metų	14 %
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų... 12 3/4 %	
(variable rate)	
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.	

AKTYVAI virš 77 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENIS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonas 225-5699

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonas (Toronto linijos)

(416) 773-6480, (416) 773-3779

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMŲ ĮKAINOJIMAS

SHERLOCK HOMES
REAL ESTATE INC.
REALTOR

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Jei norite pirkti ar parduoti namą,
ar gauti informaciją, prašau man
paskambinti.

Prizadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Kalbėjo kun. Sigitas Tamkevičius

Anapilio pilnoje didžiojoje salėje gegužės 27, sekmadienio popietę, kalbėjo buvęs sąžinės kalnys, tikėjimo bei laisvės kovotojas, pogrindžio veikėjas kun. Sigitas Tamkevičius, dabartinis Kauno kunigų seminarijos klierikų dvaisios vadovas.

Savo pranešime pirmiausia pažymėjo, kad dauguma žmonių lietuvių tautinį atgimimą riša su Sąjūdžiu, prasidėjusiu 1988 m. Iš tikrųjų jo pradžia siekia 1965 m., kai pačioje Rusijoje atsirado disidentų; lietuviai kunigai ir pasauliečiai pradėjo rizikuoti išsikvoti minimumą.

Komunistinė propaganda skelbė, kad imperijoje viskas vyksta puikiai, ir Vakarai, atrodo, tuo tikėjo. Tai buvo tamsūs laikai. Disidentai rizikavo praplėsti sovietinę uždarą ir parodyti pasauliui tikrovę. Demaskuoti sovietinį melą geriausia priemone buvo pogrindžio spauda.

Didelį vaidmenį suvaidino "LKB kronika". Į jos organizavimą ir redagavimą įsijungė kunigai, vienuoliai ir pasauliečiai. Su Nijole Sadūnaite priešakyje daug "Kronikos" darbuotojų nukentėjo, pakliuvo į kalėjimus bei lagerius. Tačiau sovietiniam saugumui nepavyko surasti "Kronikos" redakcijos. "Kronika" be pertraukos 17 metų tarnavo teisybės atskleidimui Lietuvoje.

Dabar kai kas mano, kad Lietuva su savo kovo 11 d. deklaracija pasiskubino. Tai netiesa. Prie nepriklausomybės atstatymo buvo eita sąmoningai, ir visą laiką niekas neskaičiavo, kokios aukos bus pareikalauta. Visa Lietuva džiaugėsi nepriklausomybės atstatymo aktu. Tauta per 50 metų vergavo didžiulėje koncentracijos stovykloje, Sov. Sąjungoje. Laisvę pilnai gali suprasti tie, kurie gyveno gulage. Jei būtų buvę leista, tai kiekvienas Sibiro tremtinys būtų ejęs į Lietuvą pėsčias, kad ir 3000 kilometrų.

Sovietų Sąjungoje tiesos žodis buvo didesnis nusikaltimas už didžiausią kriminalinį nusikaltimą. Už tiesą nu-

baustuosius saugojo net nuo kriminalinių kalinių, kad šie nebūtų apkrestai laisvės idėjomis.

Dabartinė Lietuvos padėtis yra neaiški. Kelias į pilną nepriklausomybę pilnas kryžkelių. Viena yra aišku, Lietuva bus laisva. Jos pusėje teisė ir didžiulė kančių auka. Po Gologotos šviečia Velykų rytas.

Ekonominė blokada smaugia Lietuvą. Uždaromos viena po kitos įmonės. Blokada kenkia ir visai Sov. Sąjungai. Bet šioje šalyje dažnai nepaisoma logikos.

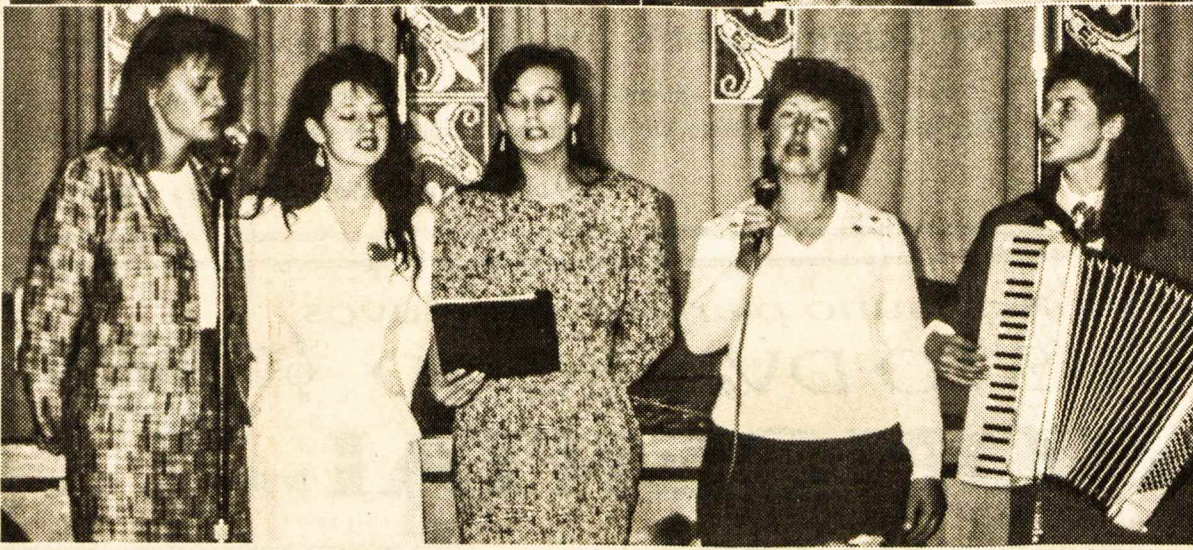
Lietuva nelaukia paramos iš Vakarų. Ji pasitiki Dievu ir demokratiniu judėjimu pačioje imperijoje. Demokratinis jėgų jau neįmanoma sustabdyti. Vakariečiai bijo, kad nesubyrėtų imperija. Jie nori jos griuvimo agoniją pratęsti. Jau pati Rusija nori išsivaduoti iš Kremliaus valdžios.

Lietuva yra subrendusi tauta ir savo širdyje niekam neturi keršto. Ateityje ji nori su visais kaimynais, iš vakarų, iš rytų, bendradarbiauti ir gražiai sugyventi.

Bažnyčios padėtis yra labai pasikeitusi. Kunigų seminarija Kaune veikia laisvai, ir norintių į ją įstoti niekas nevaržo. Mokyklose galima dėstyti tikybą, tik trūksta kunigų ir mokytojų. Atsigauna religinė spauda. Religiniams reikams yra vietos ir televizijoje. Katalikų Bažnyčia nenusikalto savo misijai. Ją dabar gerbia, įvertina ir kitaip mąstantys, pvz. Lietuvos komunistai.

Vatikano II reformos dar neįgyvendintos. Lietuviai neskluba, mokosi iš vakariečių klaidų. Čia, atrodo, didelė laisvė kai kam apsuks galvas.

Pabaigoje savo žodžio garbingas svečias iš Lietuvos visų kentejusių Sibire vardu padėkojo išeivijos lietuviams, kurie laiškais, spaudos priemonėmis ir kitaip stengėsi kentantiems padėti. Kvietė visus, nežiūrint nuomonių skirtumų, būti vieningais, eiti kartu su dabartine Lietuvos vadovybe. A.

Motinos dienos minėjimas ir pietūs gegužės 13 d. Anapilyje. Viršuje – parapijos vaikų choras, vadovaujamas muz. N. Benotienės, atlikęs programą. Padėkos žodį taria Anapilio parapijos tarybos pirm. J. Karasiejus. Apačioje – "Sutartinė", kuri taipogi dalyvavo programoje

Pasaulinio masto prancūzų kalbos varžybos 1990 m.

Pradedamos ir vėl... ir plačiau negu anksčiau!

Trylika šalių 1988 m., keturiasdešimt šešios 1989 m. ir jau virš devyniasdešimt 1990 m. Tie skaičiai rodo dalyvavimą varžybose televizijos būdu ar namie visame pasaulyje. Ir tai suprantama, nes 40-čiai tautų prancūzų kalba yra jų oficialioji kalba; 120 milijonų žmonių pasaulyje šiandien kalba prancūziškai ir 200 milijonų – suprantą.

TV Ontario's LA Chaine džiaugiasi, galėdama jau trečius metus iš eilės organizuoti ir remti varžybas, dalyviams priimdama ne tik iš Ontario, bet šiais metais jau ir iš Vakarų Kanados.

Pirmą kartą šiemet varžybose dalyvauja Ontario gimnazijos. Apie 3,500 vienuoliktų ir dvylikto skyriaus mokinių varžėsi gegužės 1 d.

Penkiolika geriausių varžybos bendroje priešbaigminėje programoje kartu su penkiolika baigminėje jaunių kategorijoje.

Iš viso yra trys kategorijos: jaunių iki 21 m. amžiaus, vy-

resniųjų mėgėjų ir vyresniųjų profesionalų (prancūzų kalbos mokytojų, vertėjų, žurnalistų, rašytojų etc.).

Šių metų dalyviams niekada nėra per anksti paaštrinti pieštukus ir parodyti savo gramatikos ir "spellingo" žinias "Mol-jero kalba"! Dabar yra pats laikas pasiruošti pradinėm rugsėjo varžyboms. La Chaine siūlo jums informaciją, kurioje yra ir pratimų knygelė. Susisieki-te su Pascale Guillotte at la Chaine skambinant "toll-free" 1-800-387-8435 arba Toronto apylinkėje 484-2734. Nemokamai gausite informacijos leidinį.

Tegu 1990 m. varžybos prasideda!

Jaunimo stovykla Lietuvoje

Jaunimo stovykla 14-20 metų amžiaus jaunuoliams įvyks liepos 30 – rugpjūčio 12 d.d. Šiaulių pedagoginio instituto vasarvietėje. Norintys dalyvauti prašomi pranešti prof. V. Bendikui, P. Višinskio 25, Šiauliai 235419, Lithuania. Rengėjai pažada išlaikymą, reikės susimokėti tik už kelionę. Inf.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma skleidžia informaciją įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE
Aukos arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

1960 Ellesmere Road, Unit 6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES I

BALTIJOS VALSTYBES

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME

220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS

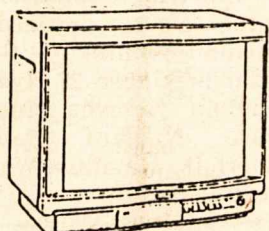
NAUDOJIMUI EUROPOJE-LITUVOJE

SONY

NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jane gatvių kampas

Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

Tel. 240-0594

Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

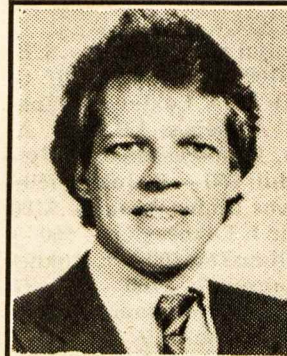
3425 Dundas St. W., Suite 200

prie Windermere Ave.

Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas

įstaigos (416) 763-3362

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliskai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

13.3%

Tel. (416) 864-2734

Kanados valstybiniai lakštai
(Treasury bills)

Perkant, mielai jums patarnaus
VAIDOTAS JONYNAS
Moss, Lawson & Company

Toll free 1 - 800 - 387-1883

DRAUDA

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

LIETUVA LAUKIA JŲSŲ
tad siūlome tiesiogines
keliones į VILNIŲ!
Toronto-Kopenhaga-Vilnius-
Kopenhaga-Toronto

Išskridimo datos:
Birželio 25
Liepos 18
Rugpjūčio 13

Grįžimo datos:
Liepos 19
Rugpjūčio 13
Rugpjūčio 29

Bilieto
kaina –
\$1299.00 Kan.

(Skridimus kitomis datomis užsakome per Frankfurtą, Helsinkį arba kitus miestus, pagal galiojančias taisykles.) Aptarnaujame lietuvius iš įvairių vietovių. Užsakymus priimame laiškais ir telefonu.

Atliekamos paslaugos:

*Užsakomi ir išrašomi lėktuvų ir traukinių bilietai.

*Užsakomi viešbučiai, automobilių nuomojimui, pramoginės kelionės.

*Išrašomi draudimai keliautojams ir atvykusiems svečiams.

*Parūpinamos vizos, sutvarkomi iškvietimai, palikimai bei kiti dokumentai.

*Nuperkamos dovanos giminėms Lietuvoje, pervežami vaistai ir pinigai.

Rugsėjo mėnesį priimame užsakymus tiesioginiams skridimams į Lietuvą 1991 m.

Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje Toronte:
Tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279
2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada

PRANEŠAME, kad Vilniuje įsteigtas AUDRA TRAVEL Corporation skyrius, kuriame dirba 5 darbuotojai. Įstaigos adresas – Vilnius, Tumo-Vaižganto 9/1. Įstaiga bus atidaryta lankytojams šių metų vasarą.

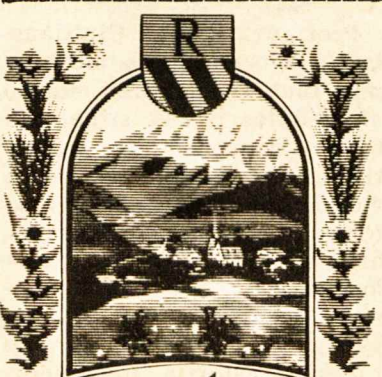

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**The
Loughheed & Barnard**
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury, Ontario

**GALIMA GAUTI VIŠOSE
LCBO PARDUOTUVĖSE**
100 mlg, 375 mlg ir 750 mlg
JŲSŲ PATOGUMUI

TORONTONT

Anapilio žinios

— Gegužės 27, sekmadienį, mūsų šventovėje pamokslus sakė svečias iš Lietuvos kun. Gintautas Kabašinskas. Šauliai iškilmingai su vėliavomis dalyvavo 11 v.r. Mišiose. Po Mišių jie lietuvių kapinėse padėjo vainikus prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo.

— Wasagos Gerojo Ganytojo koplyčioje pamaldas 11 v.r. laikė ir pamokslą pasakė svečias iš Lietuvos kun. Romualdas Ramašauskas.

— Tuoktis ruošiasi Petras Puzauskas su Danute Kalesinskaite.

— Kun. Valdo Braukytos priimtų bus birželio 10, sekmadienį, 1 v.p.p. Anapilio salėje. Pakvietimai jau platunami parapilios salėje sekmadieniais po pamaldų.

— A. a. kun. P. Ažubalo mirties dešimtmėtis mūsų parapilijoje bus iškilmingai paminėtas rugsėjo 23, sekmadienį, per mūsų parapilios šventę — atlaudus.

— Aukų Šv. Jono liet. kapinėms: \$100 — N. Strazdienė; parapilijai: \$200 — N. Strazdienė, Č. Pšezdieckis; \$100 — S. Pacevičius, dr. R. D. Stas; popiežišką-jaį labdarai surinkta \$187.

— Mišios, birželio 3, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. kun. Balį Pacevičių ir Pacevičių mirusiųs, 11.00 v.r. už parapiliją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Gudų šeimos mirusiųs.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukų: \$25 — J. V. Šimkus. Iš viso statybos fonde yra \$170,884. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711; Priskėlimo parapilijos kredito kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 350 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. Kuzmickas, V.R. Ramanauskai, R. Stančikauskas iš Vilniaus; O. Budreika, M. Cibas, E. Meškys iš Kauno; J. Briks iš Klaipėdos; Irma ir Vida Subaciūtės iš Rudaminos; R. Briks iš Montrealio; J. D. Prasauskai iš Roteterio; J. Jasėnas iš Čikagos. Vilniaus inžinerinio statybos instituto tautinių šokių ansamblio "Vingis" rek. E. K. Zavadskas, meno vadovas Gintautas Vėžauskas, orkestro vedėjas Antanas Auškalnis, vyr. baletmeisteris Ričardas Tamutis ir vingiečiai: D. Adomulis, R. Bernatavičius, V. Bitinaitis, V. Brezys, S. Butkutė, R. Druktenis, R. Glatkauskas, J. Graičiūnienė, G. Graičiūnas, D. Grigaliūnaitė, R. Grinkevičiūtė, A. Gudavičius, V. Janciorienė, P. Janulevičius, R. Kairys, A. Kandzierskaitė, D. Kesminaitė, Š. Kiaunė, J. Klauza, I. Klauzaitė, B. Klauzėnė, V. Likoševičius, A. Makeilis, T. Martinkėnas, S. Matulevičius, E. Mejerienė, E. Meškys, M. Milčiūnas, V. Misiūnas, A. Muralis, S. Patašius, V. Peleckas, K. Petronytė, V. Petruskevičienė, J. Sarpalitūtė, G. Šiškauskas, R. Stančikauskas, I. Stulpinaitė, R. Svarinskas, R. Vaitiekūnienė, A. Varakals, A. Velickaitė, A. Žilinskaitė.

— LN vyrų būrelio valdybos posėdis — birželio 6, trečiadienį, 7.30 v.v., V. Drešerio įstaigoje, 3830B Bloor St. W.

— LN valdybos posėdis — gegužės 31, ketvirtadienį, 7.30 v.v. LN seklėje.

— Labdaros lietuvių slaugos namų planavimo komiteto atstovai: V. Lukas, E. Pamataitis, H. Stepaitis, R. Strimaitis, J. V. Šimkus ir dr. R. Zabielauskas gegužės 24 d. dalyvavo pasikalbėjime su Sveikatos ministerijos, slaugos namų departamento pareigūnais. Lietuviai nori statyti 60-ties lovų slaugos namus. Šešios tautinės grupės birželio 24 d. viešai išdėstys savo reikalavimus Ontarico parlamento rūmuose.

— WASAGOS VASARVIETĖJ (Springhurst) ant ezero kranto išnuomojamas kambarys ir virtuvė su atskiru įėjimu vienam ar dviem asmenims. Skambinti tel. 416-239-7268.

Priskėlimo parapilijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė kun. Sigitas Tamkevičius, žymus kovotojas už tikėjimo laisvę ir žmogaus teises Lietuvoje.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Šventoji valanda prasideda 7 v.v., Mišios — 7.30 v.v. Išpažinčių klausoma prieš Mišias. Seneliai ir ligoniai lankomi ligoninėse ir prieglaudose, iš anksto susitarus. Šį seštadienį Gyvojo Rožinio draugija renkasi 10.30 v.r. Rožinio kalbėti, o 11 v.r. — Mišios. "Vilnius" rūmuose Mišios pensininkams — 5 v.p.p.

— Rochesteryje, NY, St. Catharines mieste, Hamiltone ir Toronte dirbančiųjų pranciškonų suvažiavimas ir pasitarimas, dalyvaujant provinciolui kun. Placidui Bariui, OFM, vyko praėjusį antradienį mūsų parapilijos patalpose.

— Maironio šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimas vyks mūsų šventovėje ateinančią sekmadienį, birželio 3, per 10.15 v.r. Mišias.

— Registracijos blankų vasaros stovykloms stovyklavietėje "Kretinga", Wasagoje, galima gauti klebonijos raštiniuose. Registracija tvarko ir informacijas duoda L. Kulavičienė tel. 766-2996 ir J. Jaglowitz tel. 622-9919.

— Lietuvių tautinių šokių ansamblio "Vingis" koncertuos parapilios salėje šį trečiadienį, gegužės 30, 7.30 v.v.

— Parapijai aukų: \$200 — S. B. Sakalai; \$100 — A. A. Oliai, H. G. Chvedukai, dr. A. Lukienė, S. Rukša; \$50 — A. Genys, J.B.D., D. A. Nausėdas, R. I. Paškauskai; Vyskupo fondui: \$50 — K. Juknevičienė; Lietuvos pranciškonams: \$100 — dr. P. ir I. Lukoševičiai; \$60 — J. B. Maziliauskai; \$50 — K. Juknevičienė; novenai: \$100 — A. G. Kužmarskiai; Religinei šalpai: \$20 — J. M. Astrauskai.

— Mišios birželio 3, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Kazimierą ir Adolfą Alseikus, 9.20 v.r. — už a.a. Albiną Lukoševičienę, 10.15 v.r. — už a.a. Janiną Duliūnienę, a.a. Oną ir Pijų Sakavičius, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

Kapinių lankymo diena

Šv. Jono lietuvių kapinių Anapilio sodyboje pavasarinis lankymas buvo gegužės 27, sekmadienį. Kapinėse Mišias su 9 kitais kunigais atnaušo svečias iš Lietuvos, buvęs sąžinės kalnys ir laisvės kovotojas, dabartinis Kauno kunigų seminarijos klierikų dvadsios vadas kun. Sigitas Tamkevičius. Jis pasakė turiningą pamokslą, paminėdamas, kad šiose lietuvių kapinėse prisimindami mirusiuosius, prisimename ir visus, kurie aukojosi ir žuvo už Lietuvos laisvę. Kaip paprastai kapines aplankė iš įvairių Kanados vietovių tūkstantinė minia. Kapinėse ir autoakštėje tvarką palaikė Vl. Pūtviuo kuopos šauliai. Visus kapinių lankymo dalyvius pamaitino Anapilio didžiojoje salėje Lietuvos kankinių parapilijos katalikių moterų draugijos skyrius, padedamas talkininkių ir talkininkų. J.

Dailininkių Reginos Žiuraitienės ir Irenos Raškevičienės darbų paroda gegužės 26-27 d.d. naujojoje Anapilio parodų salėje turėjo progos pasigėrėti gausūs būriai tautiečių, dalyvavusių kapinių lankymo iškilmėse. Parodą, palikusią žiūrovams labai malonų įspūdį, atidarė Anapilio korporacijos valdybos pirm. J. Andriulis.

PARDUODAMAS 1988 Toyota Tercel automobilis, 5 bėgių, 5 durų, su radiju ir kasete. Skambinti tel. 654-5481 Toronto.

Vilniaus mažojo teatro Valdo Kukulio ir Rimo Tumino premjerinis spektaklis Šiaurės Amerikoje

"ČIA NEBUS MIRTIES",
įvyks š.m. birželio 7, ketvirtadienį, 7.30 val. vakaro,
du Maurier Theatre Centre, 231 Queen Quay West, Toronto, Ont.

Įėjimas — \$35 asmeniui. Po spektaklio — priėmimas. Dar yra likę 50 bilietų. Juos galima įsigyti — Priskėlimo ir Anapilio parapilijos po Mišių. Dėl informacijos kreipkitės pas Nijolę Karosaitę telefonu 252-8441.

Pelnas skiriamas Vilniaus mažajam teatrui

Žymaus jauno pianisto iš Lietuvos

JUSTO DVARIONO KONCERTAI

1990 m. birželio 8, penktadienį, 8 v.v.,
Toronto konservatorijos recitalio salėje,
(273 Bloor St. W.)

ir birželio 10, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Priskėlimo parapilijos didžiojoje salėje.

Įėjimas — \$10, pensininkams — \$8.

Dėl informacijos skambinti:
Alvydai Sapliui tel. 654-9052,
Veronikai Krausaiti tel. 920-7895,
Mirgai Šaltmiraiti tel. 762-0667.

Visus maloniai kviečia —
Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga

ATEIKITE — ŽYGIUOSIME!

Aš žygiuosiu
Tu žygiuosi
Jis žygiuos
Ji žygiuos

Mes žygiuosime
Jūs žygiuosite
Jie žygiuos
Jos žygiuos

LIETUVOS VAIKŲ GEROVEI

birželio 10, sekmadienį, bus "Baltijos kelias Kanadoje" — žygis (walk-a-thon), kur mėginsime sukaupti daug pinigų, už kuriuos galėtume į Lietuvą pasiųsti vitaminų, vaistų ir medicinos reikmenų. Vaikams Lietuvoje yra daug sunkiau gyventi, todėl mes norime jiems padėti.

Dėl informacijų apie žygį ir ką reikės daryti, skambinkite arba aplankykite Kanados lietuvių Krizės centrą telefonas 588-6225.

Visi gali prisidėti — jauni, seni, lietuviai ir kanadiečiai. Prikalbinkit atvykti savo draugus ir pasakykite vyresniesiems ar tėvams, kad ir jie dalyvaudų žygyje "Baltijos kelias Kanadoje". KLB Toronto apylinkės valdyba

LIETUVIŲ PAVILJONAS "VILNIUS" tarptautiniame Toronto "Karavane"

veiks Priskėlimo parapilijos salėse (1011 College Street)
1990 m. birželio 15-23 d.d.

Paviljono atidarymas birželio 15, penktadienį, 6 v.v.

Programą atliks "Atžalynas", "Gintaras" ir "Sutartinė".

Bus paroda, kurią ruošia Tautodailės instituto Toronto skyrius.

Miss "Vilnius" — Irena Poškutė,

burmistras — Aras Nausėdas.

Veiks bufetas su lietuviškų valgių patiekalais bei pyragais ir gėrimų baras.

"Vilniaus" paviljonas bus atidarytas kasdien 6 v.v.,

Šeštadieniais ir sekmadieniais — 3 v.p.p.

Pianistas Justas Dvarionas iš Lietuvos birželio 8 d., 8 v.v., koncertuos Toronto konservatorijos recitalio salėje, o birželio 10 d., 4 v.p.p. — Toronto Priskėlimo parapilijos salėje. Koncertuos organizuoja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga.

Kviečiami visi tautiečiai gausiai dalyvauti. Įėjimas — \$10, studentams ir pensininkams — \$8. Bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo. Rengėjai "The Toronto Sun" turi specialų skyrį "Armchair Critic", kuriame kuriuo nors klausimu pasisako dienraščio skaitytojai. Ryšium su M. Gorbaciovo lankymusi Otavoje laikraštis klausė skaitytojų: jei turėtumėte galimybę, ką jam pasakytumėte? Atsakymai buvo išspausdinti gegužės 27 d. laidoje. Daugelis atsakymų lietuvių. Tarp jų buvo ir Antano Rašymo iš Toronto bei Juozo Mažeikos iš Wasaga Beach vietovės pasisakymai. J.

Studijų savaitė

37-toji Europos lietuvių studijų savaitė vyks 1990 m. rugpjūčio mėn. 5-12 d.d. pačiame Šveicarijos centre, garsojo Einsiedeln barokinio stiliaus šventovės ir vienuolyno paūsmėje.

Ta pačia proga, rugpjūčio 9 d., yra kviečiamas Europos lietuvių bendruomenių pirmininkų ir valdybų metinis posėdis.

Esant ribotam vietų skaičiui, bus remiamasi registravimosi pirmumu. Registracijos mokestis 100 šveicarų frankų.

Prašome registruotis pas ŠLB valdybos sekretorę Ireną Kaestli-Augevičiūtę, 23 Buerglerstrasse, 3006 Bern, Schweiz/Suisse.

Išrinktas aukštom pareigom

Rimas Slavickas, Wellando Hydro vedėjas (general manager), buvo išrinktas Ontario Hydro Electric Commission bendrovės 5-sios apygardos sekretoriumi-išdininku. Šiai apygardai priklauso 27 Hydro patarnavimo vietovės šiuose rajonuose: Niagara, Haldimand-Norfolk, Hamilton-Wentworth ir Burlington.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 86 doleriai višiuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Elenos Ciplijauskienės stipendijų fondas

Prof. dr. Birutė Ciplijauskaitė savo motinos atminimui prie lietuvių katalikų mokslo akademijos įsteigė stipendijų fondą. Stipendija yra kasmetinė 1.500 dolerių, skiriama studentui/ei, rašantiems doktoratą iš Lietuvos istorijos, arba prof. dr. Pauliaus Rabiakausko, SJ, (Pontificia Universita Gregoriana, Roma) vadovybėje rengiantiems spaudai Lietuvos istoriją liečiančius dokumentus Romos archyvuose. Sinteresuoti studentai prašomi kreiptis į lietuvių katalikų mokslo akademijos centro valdybą, Piazza della Pilotta 4, 00187 Roma, Italia. Inf.

Rūpinasi palikimu

Ontario provincijos archyvų vadovybė ryžtasi suregistruoti daugiakultūrės visuomenės archyvinį palikimą: organizacijų, institucijų, bendruomenių ir asmenų dokumentus, fotografijas ir įvairius rinkinius. Tuo reikalu galima kreiptis pas Evą Bednarską, tel. 965-2020.

MONTREALQUE

Regina ir Linas Urbonai prieš kurį laiką KLB Montrealio apylinkėi padovanojo lietuvių enciklopediją. Dr. Mildos Danytės patarimu, ta enciklopedija buvo pasiųsta Lietuvos mokslo akademijai Vilniuje. Šiomis dienomis KLB Montrealio apylinkės valdybos pirmininkas gavo malonų padėkos laišką, kurį čia spausdiname, atkreipdami dėmesį ir kitų apylinkių, galinčių panašias dovanas Lietuvon pasiųsti:

"Vilnius, 1990 m. gegužės 3 d. Jūsų asmenyje dėkojame Kanados lietuvių bendruomenei už gražią dovaną Lietuvos istorikams — lietuvių enciklopediją. Mes prašome perduoti padėką p.p. Regina ir Linui Urbonams, kurie

ta didelį turtą mums paaukojo. Mūsų biblioteka iki šiol dar neturėjo tiek daug užsienio lietuvių išleistų knygų. Būtime laimingi, jeigu mūsų nepamirštumėte ir ateityje — juk nėra nei Lietuvos, nei išeivijos istoriografijos — yra bendra — lietuvių istoriografija.

Dar kartą dėkojame už knygas, o taip pat ir dr. Mildai Danytei už jos rūpestį. Dovana tuo džiugina, jog pasiekė mus nelengvomis lietuvių blokados dienomis.

Būkime tvirti ir Lietuvoje, ir už jos!

Lietuvos Mokslo Akademijos Lietuvos istorijos instituto vice-direktorius A. Eidintas, istorijos mokslų daktaras". B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C.I.B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus	12 1/2%	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	11 1/2%	Taupymo — kasdienines	6 1/4%
180 d. - 364 d.	11 1/4%	Einaimos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	11 1/4%	RRIF — RRSP — term.	12 1/2%
60 d. - 119 d.	10 3/4%	RRIF — RRSP — taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 3/4%		

IMA UŽ:

Nekilin. turto nuo 14 1/4% asmenines — nuo 14 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

ONA

Tai išgalvotų ar tikrų Lietuvos kaimo gyvenimo atsitikimų rinkinys, apimantis 1914-1920 metų laikotarpį. Aprašomas

gyvenimo būdas ir pradami pamiršti įdomūs, jau išnykę papročiai.

Sudarė VYTAUTAS BELIAJUS.

Kaina \$5.00 amerikietiška, pridėdant \$1.00 persiuntimo išlaidoms.
Rašyti: V. F. Beliajus, P.O. Box 1226, Denver, Co. 80201, USA.

IEŠKAU MOTERS, kuri sutiktų gyventi mano namuose ir prižiūrėti 6, 4 metų bei 6 mėnesių vaikus darbo dienomis. Skambinti nuo 6 v.v. iki 10 v.v. tel. 221-2255 Toronto.

IŠNUOMOJAMAS kambarys moteriai daugiabučio namo pastate High Park rajone. Skambinti darbo dienomis nuo 8 v.v. — 6 v.v. tel. 488-7607.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staltiesius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

JAUNAI LIETUVAITEI mokytojai reikalingas vieno miegamojo butas nuo rugpjūčio mėnesio. Pageidautina High Park rajone arba prie gero susisiekimo. Skambinti Rimai (collect) tel. 613-824-2793 Ottawa.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norų (didesnius kiekius pristatui ir namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gateveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

FUTURE.I REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus
geresnei savo atečiai

KLB RAŠTINES REIKALAMS tvarkyti reikalingas vedėjas-ja. Pareiškimus siųsti KLB, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

KAS NORITE SAVO gimimės Lietuvoje užsakyti autentiskus tautinius drabužius, prašomi skambinti tel. 762-4590, Toronto. Gimimės Lietuvoje jie bus pasiųsti pagal jų pačių pageidavimus ir pristatyti į namus.

GAUTA NAUJA SIUNTA "Olympia" ne elektrinių rašomų mašinelių su lietuvišku raidynu. Skambinti ar rašyti: S. Prapakas, 49 Norseman St., Toronto, Ont. M8Z 2P7. Tel. 233-4486.

CHRISPOL RENOVATION & PAINTING atlieka visus namų pataisymus, dažymus, dengia stogus asfaltinėmis plytelėmis. Skambinti Kristopui tel. 520-7119 Toronto.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynom, laidotuvių, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiušienei tel. (416) 626-5184.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

GERIAUSIA DOVANA

Balti 100% medvilniniai 10 oz. marškinėliai su Baltijos respublikų spalvotomis vėliavomis.

Kaina — \$18 (įskaitant mokesčius).
Kiekvienų marškinėlių persiuntimas — \$2.50.

Pažymėkite dydį:

■ dideli (L) ■ labai dideli (XL)

Čekius arba pinigines perlaidas (money order) siųsti:
Baltica, 162 Castlefield Avenue, Toronto, Ontario M4R 1G7
Telefax: (416) 222-8199